

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Caput I. De Baptismo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

benedictione Rosæ in Dominica 4. Quadragesimæ, ubique multâ eruditione scribens.

TRACTATUS II.

De Baptismo & Confirmatione.

CAPUT I.

De Baptismo.

229. **N**on agitur hîc de Baptismo sanguinis, id est, Martyrio; nec de fluminis, seu spiritus, id est, contritione, cum voto Baptismi, vel desiderio; quia non sunt Sacramenta: sed de Baptismo fluminis, qui definitur, Ablutio corporis exterior, facta sub præscripta forma verborum.

A D D E N D A.

230. Q. 42. Quid notandum sit circa Baptismum sanguinis sive Martyrium. R. De etymologia & variis nominibus Baptismi, videri potest Arcudius in Concordia Ecclesiæ occid. & orient. l. 1. c. 6. Circa Baptismum sanguinis sive Martyrium, nota seqq.

§. 1. Martyrium ex vi vocis significat testimonium: Potest autem definiri, perpassio moris vel cruciatus lethalis pro Christi fide: unde ad Martyrium requiritur, 1. vel mors ipsa, vel saltem cruciatus illativus mortis, nam S. Joannes Evangelista fuit verè Martyr, licet è ferventi oleo per miraculum illæsus evaserit. 2. Perpassio ob fidem Christi, nam Martyrem facit non pœna sed causa, inquiunt SS. Cyprianus & Augustinus. 3. Illatio mortis vel cruciatus in odium fidei Christi.

§. 2.

§. 2. Quamvis Martyrium, prout est commune infantibus, non requirat voluntariam acceptationem, hanc tamen requirit in adultis, & quidem talem, quæ sit ex motivo supernaturali, uti cum communi *Aversæ* q. 70. f. 6. §. *Primò*, alioquin neque in rigore esset confessio Christi, neque actus virtutis Christianæ: Sufficit tamen voluntas habitualiter perseverans, *Caj. Con. Bonac. Gob. in Exp. t. 2. à n. 615.* Hinc qui in somno occideretur ex odio fidei, esset Martyr. Si tamen antecedenter nihil cogitasset de morte ob fidem subeunda, *Suar. Less. Laym. Dicast. de Bapt. d. 3. n. 7.* negant fore Martyrem.

§. 3. Mors censetur inferri ob fidem Christi, si inferatur propter opus vel defensionem alicujus virtutis Christianæ, quia opera, secundum quod referuntur ad Deum, sunt quædam protestationes fidei, & qui potius vult mori, quam deficere à virtute, facto ipso protestatur Deum esse summè venerandum, *S. Th. 2. 2. q. 124. a. 5. Avers. §. Secundò. Gob. à n. 604.* Et ita *S. Joannes Baptista*, non pro fide, sed pro reprehensione adulterii occisus est, uti & alii apud *Mendo d. 9. n. 16.*, qui tamen sunt verè Martyres.

§. 4. Si Sacerdos catholicus ideo occidatur, quia contra prohibitionem venit in regnum acatholicum, est Martyr, quamvis enim obtendatur violatio legis civilis, reipsa tamen simul influit odium fidei vel religionis, ex quo lata est talis lex, *Dicast. n. 48.*

§. 5. Si quis invincibiliter putet opus, ob quod moritur, esse actum virtutis, cum tamen non sit, *Rayn. tom. 18. de Martyrio per pestem p. 2. c. 3. n. 17.* dicit esse Martyrem, quia ideo

moritur, quod nolit agere contra conscientiam invincibiliter errantem, hoc autem est mori propter Deum & virtutem, ergo.

235. §. 6. De fide est, illos, qui seipfos occidunt, etiam propter peccatum à se perpetratum, non esse Martyres, nam Donatistæ & Circumcelliones id docentes damnantur in Conc. Rom. sub Melchiade Papa anno 313. & Carthaginensi 1. anno 348. Imò milites catholici, qui pugnando occiduntur ab hostibus fidei & in fidei odium, non sunt propriè Martyres, quia moriuntur tanquam milites, non voluntariè, sed à morte se defendendo, Martyrium autem est imitatio Passionis Christi, inquit S. Th., qui quasi agnus coram tondente se obmutuit, *Isaie* 53. v. 7. Tann. *Dicaft.* n. 8. Si tamen milites tales victi, depositis armi occiduntur propter fidem, sunt Martyres, *Less.* Gob. n. 614.

236. §. 7. De illis, qui in obsequio pestiferorum ex charitate moriuntur, dicit *Martyrolog. Rom.* 28. Febr., Quos velut Martyres religiosa fides venerari consuevit. Et reipsa Martyres esse, teste *Mendo d.* 1. n. 151., tenuerunt 12. Academici, 13. Cardinales, 12. Episcopi, 264. Doctores, item alii 53. Scriptores cum *Reyn.* suprà p. 3. & 4. Econtrà illos non esse in rigore Martyres, tenent alii plurimi cum *Thoma Hurtado & Platelio* p. 5. n. 151. quia nec censentur mori pro fide Christi, nec pro defensione alicujus virtutis.

237. §. 8. Infantes per solum Martyrium salvari, docent Catholici communiter, ità ut *Suar.* & alii, oppositum censent temerarium aut erroneum, *Platel.* n. 152. Putantque *Tolet.* *Henriq. Regin.* *Vasq. Bonac. Dicaft.* n. 11. etiam infantes in utero matris

matris occisos esse Martyres, cum eadem sit ratio de ipsis, quæ de aliis.

§. 9. Martyrium in adultis remittit omnem 238.
culpam & poenam, uti habet communis cum
Dicast. n. 50., & ideo Cap. Cum Martha. §. fin.
De celebr. Missarum, dicitur, Injuriam facit Mar-
tyri, qui orat pro Martyre. Manet tamen gravis
controversia, an hunc effectum habeat indepen-
denter ab actu charitatis; unde quæritur, si ali-
quis bonâ fide & invincibiliter omitteret actum
charitatis in Martyrio, an vi Martyrii justificaretur.
Videntur negare SS. Augustinus & Bernardus,
apud Platel. n. 159., & clarè S. Thom. 3. p. q. 66.
a. 12. ad 2. Effusio sanguinis non habet rationem Ba-
ptismi, si sit sine charitate; ex quo patet, quòd Baptis-
mus Sanguinis includat Baptismum flaminis. Simili-
ter 2. 2. q. 124. a. 2. ad. 1. Martyrium est charitatis
ut imperantis, fortitudinis autem ut elicientis. Et ean-
dem sententiam tenent S. Bonavent. Alenf. Scot.
Dur. Canus, Bann. Kellison. Vasq. Laym. Ochag.,
& ratio est, quia 1. ad. Corinth. 13. v. 3. dicitur,
Si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, charitatem
autem non habuero, nihil mihi prodest. Econtrà quòd
justificet, non quidem strictè ex opere operato,
sicuti Sacramenta, attamen quasi ex opere opera-
to, & ex quodam privilegio, quamvis absit actus
charitatis, docent Caj. Sot. Præp. Valent. Bellarm.
Suar. Con. Tann. Less. Bonac. Castrop. Rayn. p. 2. c.
6. à n. 18. Platel. n. 154. Sporer de poenit. n. 161.
Jlls. tr. 4 d. 1. à n. 17. Aversa q. 70. f. 6. §. Quan-
tum. Dicast. à n. 13. Gob. n. 617. Gorm. de Bapt. n.
4. Et videtur idem velle S. Th. apud Platel. n.
160. dicens Baptismum sanguinis non habere
hoc ex opere operantis, sed ex imitatione Passio-

sionis Christi. Ratio horum est, quia *Matth. 10. v. 32. & 34. Marci 8. v. 35. Lucæ 9. v. 24. Joan. 12. v. 25.* salus æterna promittitur, hoc ipso quod quis vitam suam ponat propter Christum, quod fit, quando præcisè mors sustinetur pro defensione fidei. 2. Quia *SS. PP.* apud *Platell. n. 156.* Martyrium æquiparant Baptismo aquæ, hic autem iustificat secundo actu charitatis; uti tenent communiter omnes, ergo. 3. Quia Martyrium ita iustificat infantes, ergo etiam adultos, si nempe hi habeant dispositionem necessariam, de qua *§. seq. 4.* Quia aliis Martyrium non aliter deleret peccata, quam quodvis aliud opus ex charitate possum. 5. Quia sic non dabantur tres Baptismi, fluminis, fluminis & Sanguinis, quod videtur esse contra communem sensum.

Ad rationem oppositam dici potest, vel cum *Platellio*, quod tò charitatem non habuero, intelligatur, non purè negativè sed contrariè, id est, si dissensiones & schismata fovero, propter quæ Apostolus ibi reprehendebat Corinthios: vel cum *Aversa*, si propriâ sponte vel ex malo fine tradidero corpus meum, ut ardeam: vel cum *Jllung*, si habitualis charitas non accedat ad Martyrium: vel cum *Dicaft.*, licet alia omnia habuero, si non habuero charitatem, nihil mihi prodest, sicuti verum est, licet habuero Baptismum aquæ, si charitatem non habuero, nihil mihi prodest.

239. §. 10. Ad Martyrium in homine adulto, qui personaliter peccaverit, prærequiritur pœnitentia, saltem virtualis, uti ad Baptismum, secundum *Trid. Sess. 14. De Pœn. c. 1. Nec obstat*, quod *SS. PP.* dicant Martyrium habere maiorem vim, quam

quàm Baptismum, nam tantum volunt habere plus meriti, & maiorem conferre gratiam, quod etiam docent *S. Th. Rayn. p. 2. c. 6. n. 8. Jllf. n. 26.* Sicuti autem ad Baptismum sufficit attritio, ita etiam ad Martyrium, per se loquendo, uti docent *Authores §. præced. pro secunda sententia citati.* Imò putant aliqui cum *Dicast. n. 40.*, si Martyr inculpabiliter omitteret attritionem formalem, per accidens sufficere virtualem, quæ includitur in voluntate subeundi mortem pro Christo. Aliunde tamen tenetur Martyr elicere contritionem, tum quia omnes ad eam obligantur pro articulo mortis, secundum dicta *lib. 2. n. 130.*; tum etiam, quia illo tempore est obligatio sequendi tutiora.

§. 11. *Vega, Suar.* alique cum *Dicast. n. 39. 240.* putant gratiam tum causari, quando Martyr est ita vicinus morti, ut naturaliter non possit diutius vivere, quia tum moraliter adest Martyrium. *Econtra Rayn. n. 25. Platel. n. 171. Jllsung n. 24.* videntur velle, quod conferatur in ultimo instanti intrinseco vitæ, quia *SS. PP.* dicunt tunc conferri, quando amplius peccare non potest. *Videri potest Aversa f. 5. §. Ad ult. rationem.*

§. 12. Illicitum est se temerè & absque iusta causa ingerere in Martyrium, *S. Th. Navar. Henric. Sanch. Dicast. n. 57.* Ratio est 1. Quia homo non est Dominus vitæ suæ. 2. Quia occidens ita inducitur ad peccatum. 3. Quia hæc est quædam tentatio Dei, uti notant *SS. PP.* apud *Gob. n. 624.* Hinc docent *Laym. & Gob.* te peccare mortaliter, si die Veneris abstineas à carnibus, sicque te manifestes esse Catholicum, prævidens te ideo occidendum. Per accidens tamen licitum est se of-

ferre ad Martyrium, si nempe fiat ex instinctu divino, possitque etiam esse præceptum, si necesse foret ad vitandum scandalum, quod per dissimulationem vel fugam causaretur.

242. §. 13. Martyrio responder in cælo laureola sive corolla, id est, speciale gaudium proveniens ex tam excellenti victoria & redundans in corpus, cum peculiari decore illius membri, in quo passus est Martyr, uti probabiliter docent Rayn. p. 2. c. 6. n. 33. Gob. n. 619. Dicast. n. 51.

243. *Quæstio. 43. Quid notandum sit circa Baptismum flaminis. R. seqq.*

§. 1. De fide est posse aliquem salvari Baptismo flaminis, sine Baptismo fluminis aut sanguinis, uti dicitur n. 245.

244. §. 2. Baptismus flaminis est perfecta contritio, vel amor Dei super omnia, de quibus plura dicuntur in materia de poenit. Ad Baptismum autem flaminis non requiritur expressum votum vel desiderium Baptismi aquæ, sed sufficit implicitum, inclusum in voluntate servandi omnia Dei præcepta, Suar. Vasq. Valent. Gob. in Exp. t. 2. n. 637. contra Nugnum. Attritio tamen, etiam cum expresso voto Baptismi, non sufficit,

245. quia non justificat sine Sacramento vel Martyrio.

Q. 44. Quenam hæreses sint in Ecclesia exortæ circa Baptismum fluminis seu aquæ. R. seqq.

1. S. Bernardus Epist. 77. refert hæresin aliquorum, qui dicebant absolute neminem absque Baptismo aquæ posse salvari, sed oppositum habet traditio Ecclesiæ, nam Baptismo sanguinis aut flaminis potest obtineri salus, uti constat ex dictis, & pro Baptismo flaminis est expressa decisio Inno. III. Cap. Apostolicam. De Presb. non baptiz.

baptiz. Et ideo *Trid. sess. 6. cap. 4.* docet justificationem haberi, aut lavacro regenerationis, aut ejus voto.

2. Flagellantes docuerunt Baptismum aquæ 246.
mutatum esse in Baptismum sanguinis, sed damnantur anno 1311. in *Conc. Viennensi* sub *Clemente V.*

3. *Pelagius, VVicleff, & Armeni* dixerunt Baptismum non esse necessarium ad salutem, & infantes eo non egere, eò quòd careant peccato originali, sed damnantur in *Conc. Milevitano 11. & Trid. sess. 5. Decreto de pecc. orig. item sess. 7. de Bapt. Can. 5.*

4. *Menes, Messaliani, Albanenses, Albigenes,* 248.
Armeni dixerunt Baptismum aquæ nullam habere vim, sed damnantur in *Conc. Nicæno 1. Florent sub Eugen. 1V. anno 1439. & Trid. suprâ.* 249.

5. *Petrus de Bruis, Henricus Tolosanus & Anabaptistæ* anno 1302 dixerunt Baptismum pueris usum rationis non habentibus nihil prodesse, sed damnantur in *Conc. Lateran. sub Inn. III. anno 1215. & in aliis deinceps Conciliis.*

6. *Alii Anabaptistæ* dixerunt Baptismum solis 250.
adultis ætatem Christi habentibus esse conferendum, sed damnantur à *Trid. suprâ Can. 11. & 13.*

7. *Donatus Afer, Armeni & alii Anabaptistæ* anno 1558. dixerunt rebaptizandos esse illos, qui sunt de Ecclesia Romana, aut in infidelitatem relapsi, aut postea à multis non ratificant Baptismum in infantia susceptum; sed damnantur à *Florent. suprâ & Trid. Can. 8. 11. & 14.*

8. *Armeni aliique* docuerunt, remini con- 252.
ferri posse Baptismum, nisi eidem conferatur unctio S. Chrysmatis & Sacramentum Eucharistie;

fiat: E contra, *VValdo, VVicleff & VValdenses* dixerunt Baptismum esse recipiendum siue unctione olei, sed primi damnantur ex haecenus dictis: postremi autem in *Conc. Laodicensi*, anno 364. & *Lateranensi* sub *Alex. II.* anno 1176.

253. 9. *Lutherus* docuit, nullum peccatum, præter originale, tolli per Baptismum, sed damnatur in *Trid. sess. 5. in Decreto de peccat. orig.*

254. 10. *Lutherus, Melanct. Brentius, Kemnit.* dixerunt infantes credere, dum baptizantur, sed manent damnati ex dictis, à n. 249.

255. 11. Materiam Baptismi non esse aquam sed ignem, docuerunt *Galatæ*, abutentes illis verbis *S. Ioannis Baptistæ*, *Matth. 3. v. 11.* Ipse vos baptizabit in Spiritu S. & igni, ideoque ferro candenti inurebant frontibus hominum signum crucis: sed damnantur in *Florent. & Trid. sess. 7. Can. 2.* Verbis autem adductis significat *S. Joannes*, per suum Baptismum homines disponi tantum ad poenitentiam, sed per Baptismum Christi dandum Spiritum S., gratiam & charitatem.

256. 12. *Marcus Aegyptius* anno 155. *Montanus* anno 173. *Paulus Syrius* anno 266. docuerunt formam Baptismi in Ecclesia usitatam non esse veram formam, sed damnantur in *Conc. Antiocheno & Nicæno I.* anno 325.

257. 13. *Cataphryges* dixerunt mortuos sine Baptismo utiliter baptizari: *Marcionistæ* putarunt aliquem vivum posse baptizari pro tali defuncto; sed damnantur anno 397. in *Conc. Carthaginiensi III.*, cap. 6. & *Synodo Trullensi.* Vide *Aversam q. 68. sect. 1.*

DUBIUM I.

Quæ materia Baptismi.

Resp. Materia remota licita, est aqua conse- 158.
crata, si haberi potest; valida, est omnis &
sola aqua elementaris, quæ morali hominum
æstimatione sit naturalis & usualis, qualis est
putei, maris, paludis, pluv. & c. Item resoluta
ex nive, grandine, glacie, licet accidentaliter
quoad colorem, saporem & odorem alterata
sit, ut aqua sulphurea, lixivium, jusculum,
aquâ ita tenuiter carne decoctum, aut aqua al-
teri corpori ita modicè admixta, ut usum com-
munem, & æstimationem aquæ retineat. Ratio
responsionis est, ex Joannis 3. *Nisi quis renatus*
fuerit ex aqua. Quam S. Thom. confirmat triplici
congruentia, 1. Est maxima commoditas aquæ.
2. Ejus facillimus usus. 3. Aptitudo ad signifi-
candum effectum, qui est emundatio à peccato
Unde resolves

I. Inepta materia Baptismi est, saliva, lo-
tium, lacrymæ, sudor, cerevisia, item aqua sic
permixta, ut non amplius sit apta ablutioni,
nec vocetur aqua, v. g. lutum, brodium, vinum
lymphatum; item aquæ artificiales, ex rosis,
herbis, succisque expressæ; denique nix, grando,
glacies non resoluta. Ratio, quia morali homi-
num æstimatione non censetur aqua natura-
lis, & usualis. *Laym. l. 5. t. 2. c. 3. Bon. to. 1 de Sa-*
cr. d. 2. q. 2. p. 3.

II. Quia in quibusdam tum ex dictis, tum aliis
dubium est, v. g. de jusculo & cerevisia valde

»tenui, lixivio, & secundum Granad. in 3. p. c. 4.
 »rr. 1. d. 3. dub. 2. aqua rosacea; hinc in necessitate
 »licet illis uti, etsi postea Baptismus sub condi-
 »tione sit repetendus. V. Escob. Lay. Bon. ll. cc.

» III. Uti aqua impura, vel non consecrata,
 »cum alia haberi potest, est grave peccatum, ob
 »Sacramenti irreverentiam. Bon. n. 7. & 8. Dian.
 »p. 9. t. 6. R. 33. & alii quinque, licet Granad. &
 »Quintanad. putent non esse mortale, uti non
 »benedicta.

» Resp. II. Proxima materia Baptismi est ablu-
 »tio: Quae valide fit tribus modis, scilicet im-
 »mersione, asperzione, infusione, juxta praxin
 »diversarum Ecclesiarum, quae servanda est, ita
 »ut morali hominum judicio censetur esse lo-
 »tus. Ex praecepto tamen caput abluendum est,
 »quod praxis Ecclesiae habet. Ratio, quia quoli-
 »bet horum modorum fieri potest ablutio. Et
 »quidem trinam immersionem non esse necessa-
 »riam, constat ex Concilio Toletano: Ubi tamen
 »trina vel immersio vel infusio usitata est, haec
 »gravi peccato, extra necessitatem, non potest
 »praetermitti, ut docet D. Thom. etsi alii, secluso
 »scandalo & contemptu, dicant esse tantum ve-
 »niale. Lay. n. 4. Bon. l. c. Unde resolves

» I. Non verè baptizatur, cujus nulla pars im-
 »mediate tangitur, v. g. infans in utero vel cista;
 »vel adultus, cujus vestes tantum sunt aspersae.
 »Laym. Bon. ll. cc.

» II. Non requiritur ad valorem, ut qui bap-
 »tizatur, emergat ex aqua; quod tamen grave
 »peccatum est, esto nihilominus moriturus esset
 »baptizandus Lay. n. 5. Uel etiam matrem nihil-
 »ominus morituram, vel mortis ream, aperire,
 »ut

ut infans baptizetur, *Lay. n. 2.* ubi unicum casum excipit, si nimirum mater sit morte digna, & si supplicium differatur, infans certò sit moriturus ante nativitatem. Verùm rectè addit ex *Suar.* casum hunc, vix moralem & practicum esse. *V. l. c.*

III. Invalidus est Baptismus: 1. Si quis labatur in aquam, vel ab alio protrudatur, & tamen formam pronuntiet. 2. Si formam pronuntians teneat puerum, & alter abluat, aut aquam affundat. 3. Si aqua è fonte profiliante, aut stilla cido decidente, baptizandus ei se submittat. Ratio, quia in his non tu, sed alter abluit. *Bon. p. 3.*

IV. Ob probabilem utrimque sententiam, dubius est Baptismus, ideoque si in necessitate sit datus, repetendus sub conditione, 1. Si tantùm una vel altera gutta sit adhibita, v. g. si more aquæ lustralis multitudo sit aspersa: Quod sine necessitate non licet, cum ad ablutionem non videatur sufficere quicumque aquæ contactus, sed requiri successivus cum aliquo motu, *Bon. n. 13. ex Suar. Kon. &c.* In casu tamen necessitatis, sic baptizare concedit *Merat. t. 3. p. 2. sect. 4. Granadus d. 4. n. 12.* 2. Si tantùm sit abluta pars minùs principalis, v. g. digitus, manus, vel pes: Nam si pars principalis, v. g. scapula, vel pectus, nemo dubitat. 3. Si tantùm crines sint tincti, *l. c. Lug. Resp. Mor. l. 1. d. 1.* hunc validum esse contendat. 4. Si infans tinctus, sit involutus ad huc secundinæ suæ, id est, pelliculæ corpori annatz. In necessitate tamen in prædictis casibus Baptismus debet conferri sub conditione. *Hurt. de Bapt. d. 1. diff. 12. V. Lay. l. 6.*

» V. Cùm terna usurpatur effusio aut in-
 » fusio, ad nomen Patris, & Filii, & Spiritus sancti,
 » juxta praxim Ecclesie, cavendum, ne ter, sed
 » semel tantum pronuntietur forma. Quz re-
 » ctiùs ita profertur, ut ante tertiam ablutionem
 » non finiatur; quia forma cum quacunque pri-
 » ma ablutione Baptismum constituit. Regim. lib.
 » 27. c. 3. Lay.

A D D E N D A.

259. Q. 45. Quid præterea circa materiam Bapti-
 smi sit notandum. R. Quandoque materia Bapti-
 smi dicatur substantialiter vel tantum acciden-
 taliter mutata, dictum est n. 21. & 22. Hic adde
 siqq.

§. 1. Quia sæpe dubitatur, an aliquid reipsa
 sit vel non sit aqua naturalis, hinc oriuntur tot
 dubia circa materiam remotam pro valore Ba-
 ptismi, certum enim est ex Scriptura, Florent.
 Trid. & declarationibus Pontificum apud Au-
 thores passim, materiam validam hujus Sacra-
 menti esse solam aquam naturalem, sive eamaris
 sit, sive fluvii, sive paludis, sive putei aut fontis, que si-
 ne ulla adjunctione aqua dici solet, uti habet Catech.
 Rom. tit. de Bapt.

260. §. 2. Quod salivam vel sudorem attinet, cer-
 tum videtur non esse aquam naturalem, uti ha-
 betur Cap. penult. De Bapt., & pluribus ostendit
 Mendo diff. 9 q. 2., idcircoque nunquam licitum
 est in illis baptizare, nequidem sub conditione.
 Idem tenet Mendo q. 1. de aqua rosacea & simi-
 libus succis distillatis; quam sententiam etiam
 tenui n. 22. Oppositam tamen tenent multi
 apud eundem Mendo & Dian. in Comp. V. Bapti-
 smi.

smus. n. 2., quam probabilem fatentur Tanner. Tom. 4. d. 4. q. 1. dub. 2. n. 41. & Dicast. de Poen. d. 10. n. 209., unde in extrema necessitate adhiberi deberet sub conditione, secundum dicta n. 110. & 121. Nec obstat, quod Pignatelli tam. 4. Conf. 212. dicat certum esse, tales liquores esse materiam invalidam, nam hoc dicit ex suppositione, quod non sint aqua naturalis, recentiores autem dicunt per distillationem extrahi in substantia aquam naturalem, licet qualitates alias secum trahat.

§. 3. Atramentum crassum non est materia 261.
valida, quia non retinet nomen, nec usum aquae; sed atramentum tenue videtur valida, quia re ipsa est & dici potest aqua, nigrore colorata, quae Aethiops diceretur se lavare: putant tamen Steph. & Gob. in Exp. tr. 2. n. 33. de atramento tenui esse idem, quod de tenui cerevisia, adeo quae esse materiam dubiam. Ros & vapores densati in guttas sunt materia valida, ut dictum est n. 22. Succus, qui verno tempore fluit e vitibus, betulla, aut alia arbore, creditur a multis esse aqua naturalis, quia aer & terra tum abundant aqua, quae attracta per calorem Solis vel vim nativam plantae non potest tota concoqui, & ob abundantiam effluit. Aquam ex sale, sive marino, sive montano, resolutam esse naturalem, dicunt aliqui cum Henrig., alii cum Silv. negant; Tann. n. 38. dicit esse materiam dubiam, quia aliqui dicunt esse vapores & exhalationes concretas, alii mixtum diversae naturae, quorum utrumque incertum est.

§. 4. Si nix vel glacies a baptizante ipso ita 262.
applicetur baptizando, ut frictione illa solva-

Tom. V.

N

tur

tur & fluat, Baptismus est certò validus, quia re-
ipsa admovet aquam, si autem à baptizante in-
jiciatur baptizandi corpori, à cujus calore re-
solvatur, *Aversa* putat valere, sed dicendum
cum *Tanner*. n. 44. non valere, aut saltem esse
dubium, quia non videtur à Baptizante ablui. Et
idem est, si baptizans in peste infectam aquam
projiceret, quam baptizandus videns ad se non
pertigisse, ex ea aliquid acciperet & se aspergeret,
tum enim non baptizans sed ipsemet baptizan-
dus diceretur se abluere aquà per baptizantem
tantum subministratà.

263. §. 5. In Baptismo non solenni sed privato li-
berè omittitur aqua benedicta, *Pasq. Quintanad.*
Gob. tr. 1. n. 41. Si tamen omittatur in solenni,
probabilius videtur ob transgressionem Cle-
ment. Un. De Baptismo, esse mortale.

264. §. 6. Si quis carens aquà infantem aliquin
sine Baptismo meritum projiceret in puteum,
& sic proferret formam, Baptismus esset vali-
dus, quia esset vera immersio conjuncta cum
forma, *Panorm. Suar. Con. Regin. Dicast.* de Bapt.
d. 1. n. 61. *Aversa* q. 66. f. 4. §. Sextò. *Gob.* n. 50.
Delb. De imm. Eccl. c. 2. dub. 4. f. 20. num. 63.
Gorm. n. 60. An autem hoc sit licitum, disputa-
tur, aliqui cum *Soto*, *Suar. Vasq. Castrop. Reding.*
Gob. n. 124. dicunt licere, si mors non multum
acceleretur, imò etiam si acceleratio futura esset
magna, adhuc licere putat *Diana* p. 5. t. 3. R. 8,
quod *Gob.* n. 126. non improbat, quia vita cor-
poris cedere debet vitæ animæ. Econtrà negant
unquam licere *Laym. Dicast.* n. 66. *Delb.* n. 58.
Aversa, *Gorm.* & *Busenbaum* suprà, quia projectio
illa directè & per se tendit ad occisionem infan-
tis,

is, & quamvis projiciens dicat se eam non intendere, tamen projectio ipsa non est moraliter, nec per intentionem efficaciter disjungibilis ab occisione, ergo manet occisio directa, mala autem non sunt facienda, ut eveniant bona: Unde ad rationem allatam respondetur, vitam animæ esse quidem præferendam vitæ corporis, sed quantum fieri potest per media licita.

§. 7. Quod corpus baptizandi debeat tangi 265.
 aqua, certum est, uti rectè *Aversa* §. Quarto, & *Mendo* d. 9. n. 22. Quod si aliquem ipsemet adducam & teneam sub stillicidio, & proferam formam, rectè baptizo, quia sufficienter dicor ipsemet eum abluere, *Bonac. Gob. n. 60.* Aliud est, si aqua non sponte sua, sed alio affundente decideret, tum enim aliter diceretur abluere, *Gob. n. 146.* Quid autem dicendum sit in casu, quo quis à fenestra deiecisset aquam, & pronuntiata formam moreretur, antequam aqua tangeret corpus baptizandi, dictum est n. 56. in obj. 4.

§. 8. Si contra consuetudinem diocesanam 266.
 Baptismus fiat per immersionem loco affusionis aquæ, *Sot. Valent. Dicast. n. 43. Gob. n. 63.* probabiliter dicunt esse veniale tantum, quia talis ritus non videtur graviter præcipi, nec censetur mutatio notabilis. Græci, infantes totos in calidam aquam mergunt, teste *Arcudio l. 1. c. 7.*, & ideo statim ante Baptismum benedicunt aquam, & post Baptismum unius aut plurium, statim eam abjiciunt in locum honestum, quia non videtur decens, ut eadem aqua jam quasi polluta asserveretur in longum tempus ad aliorum Baptismum. Docent tamen Græci etiam sufficere infusionem & asperisionem, *Arcud. c. 10.*, quamvis

- adhibeant trinam immersionem, Arcud. c. 9.
 267. §. 9. Si Baptizandus abluatur in alia parte corporis quàm in capite, v. g. in pectore, vel scapulis, Platel. n. 119. dicit Baptismum non esse certò validum: & idem videntur dicere alii apud Gobat n. 33., sed Suar. Tann. Aversa §. Septimo Merat. & alii communissimè, merito dicunt, saltem si sit pars aliqua principalis, Baptismum esse certò validum, quia verum est talem hominem esse ablutum, uti verum est, esse laesum, si laedatur in pectore.

DUBIUM II.

Quæ sit forma Baptismi.

268. **R** Esp. Forma necessaria Baptismi est hæc: *Te baptizo, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus S. Amen.* A qua non differt illa Græcorum substantialiter: *Baptizetur* (vel, ut Arcudius vult, *baptizatur*) *servus Christi in nomine Patris, &c.* Porro quinque sunt, quæ significantur in prolatione formæ, juxta quæ valor ejus debet expendi, 1. Persona baptizantis, saltem implicitè; quod in forma Græcorum non negligitur, cùm *Tō* baptizetur, idem valeat, ac baptizetur à me. 2. Actus baptizandi: quia alioqui forma non haberet connexionem cum materia, cam- que non determinaret, cùm ablutio ad varios fines possit referri. 3. Persona baptizandi: quia uti ablutio, ita & forma circa certam personam versari debet. 4. Unitas divinæ naturæ, quod fit per voces, in nomine. 5. Trinitas personarum: idque explicitè & distinctè vulgaribus voca-

vocabulis. Fill. tr. 2. c. 3. Laym. l. 5. t. 2. c. 4. Bon.
l. 5. tr. 2. p. 4. Unde resolves

I. Valide baptizat, et si venialiter peccet, qui
pro baptizo, dicit, abluo, mergo &c. vel pro, Te,
utitur communi nomine, Græcorum more, vel
proprio; vel baptizo Petram; vel qui honoris
causâ dicit, baptizo dominationem vestram.
Laym. n. 6. Bon. n. 9. & seq.

II. Valet forma, et si omittat, Ego, & Amen,
quia omnia significata per formam salvantur:
secus, si omittas Te, quia non significatur perso-
na baptizanda. Ibid.

III. Non valent hæ formæ: baptizo te in no-
minibus Patris, & Filii, &c. quia multiplicatur
natura, seu essentia divina. 2. Baptizo te in Patre
& Filio, &c. vel cum Patre, &c. vel per Patrem,
vel, in nomine Patris, per Filium, in spiritu san-
cto; vel in fide, virtute, maiestate Patris, &c.
(quam tamen alii dubiam esse volunt) Ratio,
quia significatur diversitas essentiarum, aut certe
unitas non satis exprimitur. 3. Baptizo te in no-
mine Dei, vel sanctissimæ Trinitatis, vel in no-
mine Dei unius & trini, vel in nomine trium
Personarum; vel Patris & Filii, omittens personam
Spiritus S. Ratio, quia non exprimuntur distin-
ctæ tres Personæ. 4. In nomine Domini nostri
Jesu Christi: quâ tamen formâ olim Apostolos
usos, sed ex speciali privilegio, multi docent,
alii negant, dicuntque eos baptizasse in nomine
Christi, addendo illud nomini, secundum perso-
nam, non omittis nominibus aliarum persona-
rum: Cum ergo Nicolaus Papa dixit, eam for-
mam valere, vel intellexit, si pro nomine Filii
ponatur nomen Christi vel in nomine Christi,

»pro vice Christi intellexerit, vel locutus est
»doctor privatus. V. Aut. cit.

» IV. Dubia sunt formæ, ob sententiam utrim-
»que probabilem Auctorum. 1. Baptizo te in no-
»mine Patris, in nomine Filii, in nomine Spiritus
»sancti, vel baptizo te in nomine Patris, baptizo
»te in nomine Filii, &c. Ratio, quia non exprimi-
»tur unitas essentialis. 2. Baptizo te in nomine ge-
»nitoris, geniti, & spirati, vel in nomine omni-
»potentis, sapientis, & boni, vel in nomine ingenti,
»geniti, & doni: Ratio, quia trinitas personarum
»non explicatur vocibus, quibus à fidelibus om-
»nibus debet, & potest apprehendi. Baptizo te in
»nomine Patris, & Filii, Spiritus sancti, & Ma-
»rie Virginis, quia dubium est de intentione Mi-
»nistri, qui si eo sensu voluit dicere, Mariæ, quo
»Patris, Filii, & Spiritus sancti, non valet, cum sit
»contra sensum essentialem à Christo intentum;
»si verò tantum voluit illam invocare, ut coad-
»jutricem gratiæ impetrandæ, vel aliter, valet,
»cum tantum sit mutatio accidentalis. Fill. n. 50.
»V. etiam Laym. & Bon. ll. cc.

A D D E N D A.

269. Q. 46. Quid præterea circa formam Baptismi sit
notandum. R. Quandonam forma Baptismi sub-
stantialiter vel tantum accidentaliter mutetur,
factis declaratum est à n. 30. 41. 62. Hic adde seqq.

§. 1. Si persona baptizantis aut baptizandi
nullo modo significetur, certum est non valere
Baptismum, nam Alex. VIII. damnavit hanc
prop. Valuit aliquando Baptismus sub hac forma col-
latus, in nomine Patris, &c. prætermisiss illis, ego te
baptizo.

§. 2.

§. 2. *Nugn. Bonac. Dian. p. 2. t. 15. R. 46. di-* 170.
cunt Sacerdotes tantum venialiter peccare, si
formam proferant in lingua patria, & rectè mo-
net *Gob. t. 2. n. 88.* consultius esse, ut Parochi
doceant obstetrices formulam baptizandi in
lingua patria, quamvis enim possint latinè reti-
nere, tamen faciliùs in latina turbabuntur, &
errorem committent. Addit *Gob. n. 169.* Paro-
chos mortaliter peccare, si non examinent ob-
stetrices, an rectè baptizare sciant, obstetrices
autem sub mortali teneri addiscere modum
baptizandi, docent *S. Anton. Henriq. Regin.* alii-
que multi cum *Aversa q. 67. l. 2. §. Teneri.* Nec ob-
stat, quòd fortè alii sint adfuturi, qui formam
sciant, ideòque obstetrices videatur excusare
Suar., cujus sententiam probabilem esse dicunt
Dian. & Dicast. d. 2. n. 18. nam ipsæ ex officio te-
nentur adesse puerperis, non item alii, & sæpe
occurrit occasio, quâ infans nascens de vita pe-
riclitetur.

De forma Græcorum, baptizatur (non, ba-
ptizetur) servus vel serva Christi in nomine &c.
optimè discurrit *Arcudius l. 1. c. 8.*, & ostendit
utramque esse bonam, quamvis dicerent, bapti-
zetur.

DUBIUM III.

De Ministro Baptismi.

ARTICULUS I.

Quis sit Minister Baptismi.

Resp. Validè ministrat omnis homo ratione 271.
utens, cujuscumque fidei vel infidelitatis, 271.

N 4

statas,

» statim aut sextus : licet, tanquam Minister or-
 » dinarius & ex officio, Sacerdos habens iurisdic-
 » tionem, aut commissionem, vel ex eius com-
 » missione, Diaconus : In casu tamen extremae
 » necessitatis, omnis, qui potest validè, etiam sa-
 » cit licet, teneturque, ut proximo succurrat.
 » Lay. l. 5. t. 2. ca. 7. Unde resolves

» I. Non tantum Diaconus, sed nec Parochus,
 » aut Episcopus, absque commissione extra suam
 » Dioecesim, vel Parochiam, (vel intra eam alie-
 » nos) licet baptizat ; ideoque etiam peccant
 » parentes, qui sine licentia sui Praelati alieno de-
 » ferunt prolem baptizandam, cum violenti
 » Parochi, Lay. l. 6.

» II. Diaconus non tantum in extrema necessi-
 » tate, sed etiam in alia notabili, baptizare po-
 » test : Et quidem cum solennitate, ex commis-
 » sione Episcopi vel Parochi ; ut si v. g. ob multi-
 » tudinem baptizandorum, aliudve grave impe-
 » dimentum, id ipsi facere non possint. Lay. l. 6.

» III. Cum in necessitate confertur Baptismus,
 » servandus est ordo ; ita ut si adsit, & non detre-
 » ctet Sacerdos vel Diaconus, is reliquos praece-
 » dat : Sic etiam Clericus laicum, vir mulierem, fi-
 » delis infidelem, nisi forte inferior melius nove-
 » rit modum, ut solent obstetrices, (quae proinde
 » examinari, & approbari debent à Pastoribus)
 » vel alia iusta causa sit, ut quia virum ad parien-
 » tiam ingredi non deest. Quod si laicus baptizat
 » praesente Sacerdote, & secundum quosdam,
 » etiam praesente Diacono, censent esse mortale,
 » quia id laico tantum competit ob defectum sa-
 » cerdotis, qui sine injuria Ordinis & Sacramen-
 » ti, talem licentiam dare non potest. In reliquis,
 » per-

perversio illius ordinis est tantum veniale, prae-
terquam si coram fidei haereticus exhiberetur,
quod volunt esse mortale *Ley. n. 4. Kon.*

A D D E N D A.

Q. 47. Quid circa Ministrum sit praeveca notan- 272.
dum. R. seqq.

§. 1. Minister ordinarius est solus homo via-
tor, secundum dicta n. 50. Si tamen quis scire-
tur esse baptizatus à bono Angelo, vel Sancto ali-
quo, putant *Angel. Ser. Gob. tr. 2. n. 158.* non fo-
re rebaptizandum, quia presumendum esset,
tale Sacramentum esse iussu Dei collatum, &
ideo habendum pro rato, uti etiam notant *S. Th.*
Lugo alique cum eodem *Gob. t. 1. n. 50.*

§. 2. Non requiritur certa aetas ad Ministrum 273.
Baptismi, uti habet communis contra *Abbat.*,
qui putavit baptizantem debere esse 13. annis
adultiorem baptizato, ut sicuti est pater ejus spi-
ritualis, ita potuerit esse carnalis, sed ratio illa
nulla est, nam Parochus triginta annorum em-
nino licite baptizat Judæum centum annorum,
Gob. t. 2. n. 151.

§. 3. Quamvis baptizare non sit actus jurisdi- 274.
ctionis circa baptizandum, cum baptizandus
necdum sit subiectus Ecclesiae, tamen est actus
habentis jurisdictionem circa fideles, quibus ag-
gregandus est baptizandus, aggregatur enim il-
li Ecclesiae, in qua baptizatur, hinc soli Parocho,
per se, competit baptizare in sua Parochia, *Dicast.*
d. 2. à n. 10. Unde quamvis *Paulus III.* singulis
de Societate JESU facultatem concedat mini-
strandi Poenitentiam, Eucharistiam, aliisque ec-
clesiastica Sacramenta sine alicujus praejudicio,

N 5

non

non est tamen illis data facultas baptizandi, nequidem in terris infidelium, ubi fundatz sunt Ecclesie, hoc enim foret in præjudicium Episcoporum & Parochorum ibi existentium, *Castrop. tr. 19. p. 9.* Si tamen proprii Parochi frequenter dissimulent, tum censeatur tacite consentire; imò *Hurt. & Gob. n. 132.* putant sufficere ratihabitionem de futuro prudenter præsumptam.

275. §. 4. Peregrini possunt sibi eligere locum Baptismi, ubi volunt, *Barbos. Gob. n. 133.* Quod si mulier pariat in pago alieno, duabus aut tribus horis à domo sua distito, si vult, potest prolem baptizandam mittere ad Ecclesiam suam, potest tamen etiam ad alienam, ubi est, *Gob. supra:* In hoc tamen alieno pago proles non deberet à proprio, sed ab hujus pagi Parocho baptizari. *Gob. n. 135.*

276. §. 5. Absente Parocho potest quivis Sacerdos in necessitate, quamvis non extrema, fungi ejus officio, etiam solenniter, *Vasq. Gob. n. 136.* Ut autem Diacono committi possit Baptismus, etiam solennis, non requiritur nisi rationabilis causa, v. g. si Parochus non possit ob infirmitatem vel ob aliud justum impedimentum, & absit alius Sacerdos, *Suar. Laym. Con. Discr. Gob. n. 137.* Parochus verò Diaconus, & necdum Sacerdos potest jure ordinario, etiam solenniter baptizare. *Gob. n. 139.*

277. §. 6. Parenti prohibitum est baptizare propriam prolem legitimam, unde huic extra summam necessitatem præferenda est in baptizando mulier, *Gob. t. 2. n. 142. & t. 7. n. 413.* Quod si laicus extra necessitatem baptizet, etiam non so.

solenniter, videtur esse mortale, uti habent *Suar.* d. 31. f. 4. alique cum *Dicast.* d. 2. n. 20. & *Aversa* q. 67. f. 2. §. Quarto. contra *Sot.* & alios, quia in re gravi agit contra prohibitionem Ecclesie. Imò si non adsit, nisi Sacerdos censuratus, *Sayrus* l. 2. c. 2. n. 16. dicit hunc præferendum esse laico, quia necessitas dat omnibus habilitatem; sed oppositum probabilius dicunt *Suar.* *Bonac.* & alii, quia cum hic non detur tanta necessitas, prohibitio non cessat obligare censuratum, ut abstineat. Deniq; si infans necdum totaliter egressus ex utero sit baptizandus, mulier præferenda est cuicumque viro, etiam proprio Parocho, sic enim exigit honestas, *Platel.* p. 5. n. 143. Et de Baptismo talis infantis plura dicentur à n. 292.

Græci aliqui putant solum Sacerdotem esse Ministrum Baptismi, quo absente permittunt infantem sine Baptismo emori, sed hunc errorem rectè confutat *Arcudius* l. 1. c. 1. ex ipsis Auctoribus græcis, iterum à n. c. 12. dub. 1.

Q. 48. An licitum sit deferre vel mittere infantem, ut baptizetur à Prædicante hæretico. *Bl.* n. per se loquendo, quia peccat Minister indignus, si Sacramentum ministraret, & peccat laicus, si baptizet, uti constat ex hætenus dictis, ergo qui mittendo vel deferendo infantem causa est, cur Prædicans, qui indignus & laicus est, baptizet, saltem ideo peccat, quia ejus peccato cooperatur, petitque Sacramentum ab eo, qui hic & nunc non potest, nisi indignè, ministrare. 278.

Quæstio potissima est, an aliquando possit esse justa causa, vel circumstantia excusans peritionem ejusmodi Baptismi à Prædicante conferendi, v. g. si sub gravissima pœna alicubi prohibi- 279.

hibi-

hibitum sit catholicis parentibus, ne proles sua
aliò ferant baptizandas, quid facere possint vel
debeant. Circa hunc casum,

§. 1. Suadent omnes, si mater advertat se vi-
cinam partui, ut proficiscatur ad locum catho-
licum, ibique natam prolem catholicè baptiza-
ri faciat, & postea domum reversa, si possit sine
incommodo, faciat prolem à Prædicante inscri-
bi libro baptizatorum, per hoc enim nullam in
eo spiritualem potestatem agnoscit, sed tantum
adhibet cautelam pro habenda suo tempore at-
testatione suscepti Baptismi.

180. §. 2. Si v. g. mater sit catholica, & pater aca-
tholicus, qui velit infantem quocunque tandem
loco natum post aliquod tempus baptizari à suo
Prædicante, Less. in auct. V. Baptismus. Casu 1.
dicit matrem posse facere, ut infans antea pri-
vatim baptizetur catholicè, etiam à muliere, si
alius desit, quia mater habet jus ad talem Ba-
ptismum proles suæ, maxime si esset diu exspe-
ctandus Baptismus Prædicantis, cum periculo,
ne moreretur infans: Putat tamen Verjus t. 6. a.
6. patrem postea esse admonendum de Baptismo
jam collato, ne secundâ vice baptizari faciat.
Quod si esset justa ratio id reticendi, posset per-
mitti secundus Baptismus. Quod si etiam paren-
tes catholici non possent sine gravissimo incom-
modo talem prævium Baptismum manifestare,
Ardekin in resol. de hæreticis. q. 30. dicit posse
silere, ostendendo tamen, quod sibi non pla-
ceat, si à Prædicante baptizetur. Si autem certò
præviderent hoc futurum, Lugo de fide d. 14. l.
5. n. 164. dicit melius esse, ut infans prius non
baptizetur à catholico, quia videtur esse minus
malum,

malum, quod infans baptizetur ab hæretico, quam quod rebaptizetur.

§. 3. Si supponamus casum, quod catholici 281.
parentes fiat gravissimè puniendi, nisi infantem positivè faciant vel petant baptizari à Prædicante, *Less. casu 1. Verj. supra, Pignat. tom. 7. conf. 55. n. 2.* dicunt id petere aut facere non posse: Rationem dant 1. quia cum baptizatio sit actus religionis, petere baptismationem à Prædicante tanquam Ministro publico, est tacitè profiteri illum esse verum Ministrum talis ceremoniæ & Sacramenti ordinariè conferrandi, hoc autem profiteri nullo casu licitum est, etiam si morset subeunda, inquit *Verj. 2. Quia Pignat. Consul. 41. refert declaratum esse à Clemente VIII., non licere extra necessitatem extremam, nequidem à schismaticis, recipere Sacramenta, quia non est licitum cum illis communicare in sacris ritibus, ergo multò minùs ab hæreticis.*

Hæc sententia est quidem absolutè tenenda 282.
tanquam vera, quia tamen certum est in multis locis, ubi sunt talia pœnalia edicta, parentes catholicos facere deferri proles suas ad Prædicantes, uti habeo ex litteris & relatione Missionariorum, sitque durum omnes ejusmodi catholicos damnare, vel eis negare Sacramenta, si id cavere nolint, fortè dici posset ad primam rationem, quod petere baptismationem in istis circumstantiis sit tantùm profiteri, quod Prædicans sit validus Minister Baptismi, qualis revera est, & ideo nunc illum requirat, quia cogitur, & aliter evitare non potest injustam vexam. Quod *Conf.* nam nullus catholicus aut etiam acatholicus in circumstantia talis pœnæ injunctæ judicabit tale

lem parentem velle per hoc agnoscere in Prædicante potestatem spirituales, quia circumstantiæ coactionis simul loquuntur, & dicunt tantum requiri, tanquam validè potestatem baptizare. *Ad secundam*, consequenter dicendum esset, non peti ab eo ceremonias, sed tantum permitti, adeoque in eis non communicari; peti autem solum Baptismum pro tali necessitate, ut peti posset in necessitate extrema infantis, si nullus nisi Prædicans eum baptizare posset, quamvis prævideretur adiecturus ceremonias suas. Et in utroque casu maneret obligatio petendi à Sacerdote catholico suppleri ceremonias Ecclesiæ, uti fatetur *Pignat. Conf. 55. n. 8.*

Dices. Ergo etiam potero ob metum mortis eum calvinistis habentibus suam scenam stare, & ore admittere panem à Prædicante. *R.* n. seq. tum quia certum mihi est, Prædicantem non esse, nequidem validum Ministrum cœnæ Domini; tum etiam, quia omnes prudenter judicarent, me directè communicare in illa ceremonia cum illis: nec me juvaret contraria interna intentio, uti non juvat illum, qui ante idolum thus iujiceret igni, intendens se illo odore pascere.

Hæc dicta pro excusatione ejusmodi parentum catholicorum relinquo definienda sapientiore aliorum judicio.

ARTICULUS II.

An duo possint simul unum baptizare.

283. **R** Esp. I. Si alter applicet materiam, alter formam, nullus erit Baptismus, quia dicens se ab-

abluere, cum non abluat, formam habet falsam, etiamsi usurpet Græcorum, baptizetur servus Christi, vel quæ putatur illi æquivalere, Baptizet te Christus, subintelligitur enim, per me; alioqui si excludatur persona Ministri, ut sensus sit, Baptizet te Christus, & non ego, sive non per me, forma nulla est. In casu tamen necessitatis, posse sub conditione ita Baptismum conferri, ut v. g. mutus formam nesciens ablueret, cæcus autem formam pronuntiaret, docet Hurt. a. 2. diff. 6. Additque debere talem elapsu periculo iterum sub conditione baptizari. V. Escob. Fill. t. 2. ca. 4. Dta. p. 5. t. 3. R. 26. ex Charvil. Marsil. &c. Bon. to. 1. de Bapt. d. 2. q. 2. p. 4. n. 23. Layman l. 5. t. 2. c. 7.

Resp. II. Si plures Ministri singuli abluant & formam pronuntient, graviter peccant contra ritum Ecclesiæ: De valore sic solet distingui, 1. Si quilibet intendit baptizare dependenter ab alio, ut causa particularis, invalidè baptizant, sive singuli dicant, Ego te baptizo; sive, Nos te baptizamus, quia forma, cujus sensus censetur esse absolute & independentè baptizare, non co-baptizare, est falsa. 2. Si quisque, peccet intendat baptizare independentè ab alio, validè baptizat, quia omnia requisita ponit, ut patet à simili in Missa ordinationis, quâ Sacerdotes noviter ordinati simul consecrant cum Episcopo, dummodo simul eodem instanti formam absolvant: si autem non simul absolvant, is tantum consecrat vel baptizat, qui prius absolvit. V. Fill. n. 72. Bon. n. 25. Lay. t. 7.

Plura circa materiam hujus Art. videri possunt apud Aversam q. 67. s. 1.

DU-

DUBIUM IV.

Quod sit subjectum Baptismi.

284. **R** Esp. I. Subjectum capax Baptismi, est solus homo vivus, ab Adamo descendens, nondum baptizatus.

Resp. II. Valide baptizantur infantes, item perpetui amentes, qui nunquam usi sunt ratione, quia censentur ejusdem conditionis cum infantibus. Si autem aliquando sint usi ratione, non valet Baptismus, nisi ante amentiam petiveriat. V. Bon. d. 2. q. 2. p. 6. Laym. l. 5. t. 2. c. 6. Unde resolves

I. Si puer inter baptizandum, nondum finita forma moriatur, Baptismus est nullus.

II. Non valet Baptismus iteratus, ideoque uterque, tum rebaptizans, tum rebaptizatus, peccant moraliter, suntque irregulares & in jure civili subjacent poenae mortis. Quas tamen poenas non videtur incurrere is, qui est sine justa causa rebaptizat sub conditione, quia intelliguntur de Baptismo absolute dato, quando moraliter constat priorem Baptismum fuisse validum. Vid. Lay. c. 5. Bon. p. 5.

III. Nondum perfecte natus est baptizandus, si sit periculum, dummodo pars aliqua possit ablui, quia est homo vivus, nec certo constat esse incapacem.

IV. Si dubium sit, an infans vivat, baptizandus est sub conditione.

V. Validè baptizatur, quem Minister putat esse alium; aut licet sit puella, quam putat esse puerum, quia intendit baptizare presentem. Aliud est in Matrimonio, quia intendit contra- here cum illa, quam putat, Bon. p. 4. n. 26.

VI. Validè, etsi extra necessitatem illicitè, plures simul baptizantur, hac formâ, Ego vos baptizo, &c. Bon. p. 4.

VII. Monstrum, quod capite & pectore formam hominis refert, est baptizandum; secus si bestiam refert. Quod si verò caput tantum sit ferinum, putat esse baptizandum Comitulus: Nav. tamen & alii volunt differendum, donec certiùs cognoscatur, nisi periculum mortis immineret, tum sub conditione baptizandum esse. Quod si habeat membra hominis geminata, & dubitetur, nam sit unus homo, an duo, duplex Baptismus conferendus est, unus absolute, alter sub conditione, in ea parte, quâ membra apparent imperfectiora. V. Lay. n. 12. Bon. to. 1. de Bapt. disp. 2. p. 6. & Rituale Romanum tit. de Baptismo.

Resp. III. Extra mortis periculum, validè, non tamen licitè baptizantur ethnicorum infantes, invitis parentibus. Ratio, quia vel auferuntur parentibus, & sit illis injuria; vel relinquuntur, & sit injuria Sacramento, quod exponitur irreverentiâ. Quod si tamen possint christianè educari (ad quod tunc obligaberis) licebit in his casibus: 1. Si parentes sint tuamancipia, tunc enim tui potiùs sunt quàm illo- rum. 2. Si parentes aliquando fuerint baptizati, vel uterque; vel saltem alteruter; quia tunc Ecclesia jus in eos habet. 3. Si alter paren-

»tum petat; tunc enim iusta eius voluntas inju-
 »stæ alterius præferenda est, in favorem prolis
 »& fidei. 4. Si infans sit in periculo mortis. 5. Si
 »rationis jam compos puer petat; quia in nego-
 »tio religionis, est sui juris. In dubio autem de
 »usu rationis, sufficit esse 7. annorum. V. Lay. l.
 »e. Fill. c. 2 c. 6. Bon n. 12.

» *Quæres*, An Baptismus aliquando repeti
 »possit, & quâ formâ.

» *Resp.* Cum temerè rebaptizare sit mortale ex
 »objecto, quia est in genere sacrilegii, dum con-
 »aris ministrare Sacramentum incapaci, hinc ad
 »hoc, ut non liceat rebaptizare, non requiritur
 »certitudo de Baptismo, sed sufficit, si pro eo sit
 »conjecturæ; ut v. g. quod quis natus & educatus
 »sit inter fideles, nec pro contraria parte ratio-
 »nes alicujus momenti occurrant: leve enim,
 »vel metaphysicum dubium non sufficit, sed re-
 »quiritur grave & morale, vel saltem rationabi-
 »le: In quo inclinandum esse in favorem bapti-
 »zandi, rectè monet Lay. e. 5. nu. 3. & 4. ex Suar.
 »& aliis, Unde resolves.

» I. Sub conditione baptizandi sunt. 1. Qui cum
 »-materia & forma, aut intentione dubia (secun-
 »dum supradicta) sunt baptizati. 2. Infantes ex-
 »positi, & reperti sine scheda testante de Baptis-
 »mo; secus si cum ea. Ita Commun. Quint. c. amen
 »c. 1. f. 16. & 14. contendit etiam hos esse rebap-
 »tizandos. 3. Baptizati ab obstetricibus veneti-
 »cis; præsertim si falsæ vel convictæ fuerint, ali-
 »quando non rectè baptizasse. Lay. n. 3.

» II Infantes ab obstetricibus, vel parentibus,
 »vel cognatis, &c. ob necessitatem baptizatos,
 »promiscuè omnes sub conditione rebaptizare,
 »(quando

(quando obstetrices bonæ, & bene instructæ censentur) non licet, quia de valore Baptismi prudenter & rationabiliter dubitari non potest. Suar. Lay. c. 5. Qui tamen contrariam consuetudinem quorundam Parochorum damnare non audet, eò quod ipsi experientia didicerint, obstetrices non raro fuisse deceptas à diabolo, ideoque revera periculum aliquod sit animæ, ob quod irreverentia cesset: additque eam consuetudinem approbatam fuisse à Pastoralis Romano edito Antverpiæ 1607. eamque sententiam tenet Sylv. apud Dian. p. 5. t. 13. R. 86. & ipse Dian. p. 9. t. 6. R. 35. cum aliis 2. censet eam probabilem, habereque locum in omnibus baptizatis ab hæreticis, licet sint adulti, quod C. de Lugo, R. mor. l. 1. d. 2. rectè limitat ad illos circumstantias, in quibus prudenter dubitari possit de defectu materiæ, formæ, vel intentionis. Denique etiam Quint. t. 1. f. 6. docet, infantes supradictos ferè omnes rebaptizari posse sub conditione.

III. Peccat graviter Minister, qui non rebaptizat eum, de quo rationabile dubium juris vel facti manet, num validè sit baptizatus, quia tenetur proximum liberare probabili periculo gravis mali, cum facile potest. Lay. l. c. Quintan. l. c. 2. si non diligenter inquirat in talis Baptismi valorem, nisi de hoc aliunde constet. Quint. f. 6 & 7.

IV. Non est rebaptizandus, de cujus Baptismo habetur testimonium unius oculati testis, licet fœminæ; dummodo non sit suspecta, nec aliud obstat. Laym l. c.

V. Qui verè & rationabiliter dubitat de suo Baptismo, tenetur petere Baptismum, & Parochus

»chus ei conferre. *Quint. f. 13. § 19.* & interea
»abstinere ab usu aliorum Sacramentorum.

» Resp. II. Baptismus sub conditione, hac for-
»ma conferendus est: Si baptizatus es, non te bap-
»tizo. Si nondum es baptizatus, ego te baptizo in nomi-
»ne &c. Ac licet sufficiat solâ mente conditio-
»nem apponere, si ex omissione non timeatur
»scandalum, tutius tamen est exprimere verba
»saltem ita: si non es baptizatus, &c. *vid. Tol. l. 2. c.*
»19. *Lay. l. 6. Suav. d. 31. Fill. t. 2. c. 4. q. 9.* Patrinus
»autem in hoc Baptismo necessarius non est, nec
»adhibendus, *Quint. f. 18.*

A D D E N D A.

285. Q. 49. Quid notandum sit circa obligationem
suscipiendi Baptismum &c. seqq.

§. 1. Est gravis obligatio, per se loquendo,
statim suscipiendi Baptismum, ideoque morta-
liter peccaret adultus, si absque justa causa diu
differret, uti rectè probant *Mendo differt. 9. n. 12.*
Aversa q. 68. f. 4. Dicaj. q. 1. n. 253. Similiter
mortaliter peccant parentes fideles, qui, v. g.
ultra mensem, sine sufficiente causa differunt
Baptismum sui infantis, quamvis non sit pericu-
lum mortis, quia universalis consuetudo & de-
creta plurimarum Synodorum, præscribentia,
ut non differatur ultra triduum v. g. vel quatri-
duum, obtinuerunt, aut sufficienter explicarunt
vim legis pro tota Ecclesia, *Castrop. tr. 19. p. 8.*
n. 4. Platel. p. 5. n. 194. Attamen *Sot. apud Laym.*
l. 5. t. 2. c. 6. n. 8. extendit ad octavum, decimum
aut etiam duodecimum diem, prout moris est.
Imò docet *Laym. n. 9.* si sollemnis Baptismus cum
causa differatur, v. g. apud Principes, quia ex-
pectari

pectari debet Patrinus, differri posse ad sesquimensem.

§. 2. Quæri solet, an sit tanta obligatio Baptismi suscipiendi, ut homo adultus possit se ob- 286.
jicere periculo mortis pro eo suscipiendo, & dicendum est posse, si postea non esset spes obtinendi Baptismi, quia securior est & utilior, etiam pro remissionis pœnæ: Non tenetur tamen se obicere, quia potest se aliter salvare, nempe per amorem Dei vel contritionem, *Suar. & Gob. t. 2. n. 122.* potestque videri *Aversa §. Quarto.* Addunt *Ochag. & Caram.* apud *Gob. n. 262.* non tantum licitum, sed etiam præceptum esse, ut qui aliter nequit baptizari, & advertit se non posse conteri, petat se in mare projici, ut baptizetur, quia tenetur vitam animæ anteferre vitæ corporis, & vult immergi optando baptizari, quod autem emergere non possit, præter ipsius intentionem est: Verum sententiam illam alii non admittunt, quia videtur esse directa sui occisio, quæ nunquam est licita. *V. dicta n. 335.*

Q. 50. Qualis consensus seu voluntas requiratur in adulto. R.

§. 1. Constat ex dictis n. 163. & iterum à nu. 287.
166. in adulto habente usum rationis requiri intentionem saltem habitualement, adeoque non sufficere carere contrariâ intentione, uti multis evincit *Mendo dis. 9. n. 8.* Et consequenter, si quis dormiens baptizetur, cum antea nunquam voluerit, Baptismus est invalidus; si tamen antea baptizari voluisset, foret validus, secundum dicta n. 166., nisi fortè voluisset in vigilia tantum baptizari, *Gob. t. 2. n. 296.* Notatque *Meratius d. 6. f. 4.* intentionem adulti, per se loquendo,

debere esse liberam libertate tali, qualis ad mortale requiritur.

288. §. 2. Probabile est sufficere habitualement implicitam, secundum dicta. n. 168. Unde probabile est contra *Suarez* sufficere intentionem, quod quis generatim desiderat sibi adhiberi media ad salutem necessaria, quia Christus potuit sic instituere Baptismum, & concedit *Suar.* sic institutam esse extremam Unctionem, Baptismus autem est maximè necessarius ad salutem. *Con. Gob. n. 298.*

289. §. 3. Si quis haberet voluntatem interpretativam tantum, *Valent. & Ledesm.* putant sufficere, *Suar. & Vasq.* probabilius dicunt non sufficere: *Tann.* dubitat, hinc *Gob. n. 299.* dicit Baptismum sic collatum debere repeti sub conditione.

290. §. 4. Si quis compos rationis voluerit baptizari, sed nunc impos nolit, validè baptizatur, secundum dicta n. 176. Si autem dubitetur, an nunc, quando non vult, sit rationis compos, & sit periculum in mora, baptizari debet sub conditione; si non adsit periculum, differendus est Baptismus, donec plenè sibi restituatur, *Lym. Tamb. Schild. t. 6. cap. 2. Gob. n. 302.* Quid verò faciendum sit, si dubitetur, an puer absque consensu parentum petens Baptismum, habeat plenum usum rationis, dicetur n. 306.

291. §. 5. *Lopez p. 1. c. 12.* negat hominem à natiuitate surdum & mutum, ratione utentem, esse baptizandum: Idem negant *Ochag. Dian. p. 91. t. 6. R. 6. Herinx de Sacram. d. 3. n. 94. Bosco d. 1. f. 8. n. 18.* de furdo, cæco & muto, quia tales non videntur posse habere fidem, spem, attritionem,

nem, & voluntatem Baptismi. Econtrà Coron. Con. q. 68. n. 94. Gob. in Exp. t. 2. n. 311. Burgh. cent. 2. casu 10. dicunt surdum, cæcum & mutum esse habendum tanquam perpetuè amentem, ed quodd non videatur posse habere notitiam ad peccatum requisitam, adeoque baptizari posse. Si autem tantum sit surdus & mutus, poterit per signa esse capax dispositionis & instructionis necessariæ.

Q. 51. Quid addendum sit circa Baptismum infantis adhuc in utero matris clausi R. seqq. 292.

§. 1. Quamvis aqua per artem & instrumenta pertingeret ad corpus infantis, tamen talem Baptismum fore invalidum, docent multi apud Aversam q. 68. f. 1. §. Quod si. & apud Burgh. cent. 2. cas. 7., quibus consentit Mendo d. 9. n. 25. Econtrà fore validum docent alii communiter cum Ledesm. Victor. Suar. Con. Aversa, Dicast. d. 2. n. 62., & rectè probat Pignat. t. 1. consult. 103., quia talis infans est homo, cui debite applicari potest materia & forma, ergo. Nec obstat, quodd Cap. Qui in maternis. De consec. dicatur, Qui natus adhuc secundum Adam non est, renasci secundum Christum non potest; nam tantum dicitur baptizari non posse cum matre, idest, mediante carne matris, de cætero sicuti infans ille erat mortuus spiritualiter per peccatum originale, ita renasci potest spiritualiter per gratiam, quamvis non sit natus corporaliter, uti rectè Mendo dis. 9. n. 28., sic enim factum est S. Joanni Baptiste, & fieret infanti propter fidem in utero matris occiso, uti dictum est n. 237. Exigit tamen honestas, ut mulier, si instrui possit, conferat Baptismum infanti in utero, secundum dicta n.

348. Et si infans postea nascatur, esse rebaptizandum sub conditione, tenent authores communiter, quia censent sententiam, quæ negat valorem talis Baptismi, esse probabilem: Raynaudus autem tom. 14. in tr. *De ortu infantium per sectionem*, c. 6. n. 14. docet aquam non posse ita adduci ad infantem, ut baptizetur, eo quod nimis multis involucris & secundinis sit inclusus: sed alii multi contradicunt: & saltem secundinæ continuantur cum umbilico infantis.

293. §. 2. Præxin adducendi aquam ad talem infantem describunt *Schild. t. 6. n. 9. & Gob. t. 1. n. 57.* An autem mater teneatur permittere se secari, ut infans baptizetur, latè tradunt *Boudevv. p. 2. q. 20. & Gob. à n. 254. & omnium optimè Rayn.*, qui cap. 5. ex iudicio & experientia Medicorum probat sectionem sine periculo fieri posse, ad quoque ad eam teneri. Præterea quid faciendum sit, si mater gravida moriatur, videri potest apud *Boudevv. Gob. & Rayn. supra*; sufficit hoc monere, quod os mortuæ debeat manere apertum, ut non suffocetur infans, si adhuc vivat, possitque excindi. Denique an à muliere gravida poenâ capitis damnata, si lethaliter ægrotet, possit, antequam moriatur, violento vulnere proles extrahi, ut baptizetur, doctè examinant idem *Rayn. & Mendo diss. 4. q. 5. & affirmativam partem tenent Suar. Con. Dian. Aversa §. Eò magis Dicast. supra.*

294. Q. 52. Quid circa abortus, prodigiosos infantes & monstra sit notandum. R. seqq.

§. 1. Authores gravissimi cum *Cardena* in t. crisi d. 14. c. 1. rectè dicunt omnes foetus abortivos mulierum etiam imperfectissimè figuratos esse

esse baptizandos, si dent aliquod signum vitæ per motum, quia putant aliqui Medici, quod foetus humani, post paucos, v. g. tres aut quatuor dies à conceptione, statim animentur animâ rationali.

§. 2. Si infans prodigiosè nascetur, uti factum 295.
esse in Belgio anno 1330. authenticè testatur Loth in Resol. Theol. tr. 15. a. 1., narrans virum, qui ridebat uxorem in partu ejulantem, ex imprecatione uxoris & ultione divina per novem menses sensitse dolorem maximum, & tumorem in femore dextro, ex quo excisus sit infans, talis infans non contraxisset quidem peccatum originale, uti habet communis cum S. Th. apud Dicast. d. 2. n. 114., quia non descendisset ab Adamo per ordinariam & seminalem generationem; & consequenter si ille factus adultus generasset filios, neque hi contraxissent ob rationem jam datam, sed mansissent in puris naturalibus sine peccato & sine gratia supernaturali, unde si unus eorum statim sine Baptismo fuisset mortuus, probabile est post resurrectionem universalem gavisurum fuisse beatitudine naturali in hac terra: Nihilominus hi omnes debuissent baptizari, tum ut insignirentur caractere baptismali, & adscriberentur Ecclesie Christi, tum etiam, ut consequerentur gratiam sanctificantem, quâ carebant, simulque acciperent habitus supernaturalium virtutum.

§. 3. Si monstrum sit procreatum ex homine 296.
masculo & bruto foemella, baptizari debet sub conditione, quia probabiliter est homo, dubium enim est, an semen foeminæ ad foetum activè concurrat, Posses. aliique communius contra

Henric. Si autem monstrum sit procreatum ex muliere & bruto masculo, uti testatur *Besoldus* in *Thesouro practico* v. *Schwangerung* pag. 884. mulierem aliquando fuisse, quæ tñ conceperit è simio, tale monstrum baptizari non debet, uti rectè *Dicaſt.* n. 119. quia certum videtur, quòd non sit homo, cùm ad generationem hominis omnes requirant semen viri. In dubio autem, an sit ex bruto masculo, baptizari debet sub conditione, si homo est, *Bonac. Schild. Gob.* in *Expet.* t. 2. n. 278. Addunt *Laym.* & *Dicaſt.* n. 117. si absit periculum mortis, semper melius esse, ut differatur Baptismus, donec certius cognoscatur, an homo sit, necne. Plura de monstris, item de natis ex dzmone incubo vel succubo, videri possunt apud *Bouderv.* p. 2. q. 21. & 22., item apud *Gob.* supra casu 9.

297. Q. 53. Quid circa consensum parentum sit notandum. Bz. seqq.

§. 1. Baptismus est validus, qui confertur proli non utenti ratione parentibus invitis, qui non baptizantur in fide vel voluntate parentum, sed tantùm Ecclesiæ, *S. Th.* 3. p. q. 68. a. 9 & omnes communiter cum *Dicaſt.* d. 3. n. 71. contra *Durand. Silv. Palud.* & alios, quorum opinio communiter rejicitur tanquam improbabilis.

298. §. 2. Illicitum est baptizare prolem parentum infidelium, si hi inviti sint, quamvis essent subditi Principis volentis baptizari: 1. Quia hoc est contra usum & prohibitionem Ecclesiæ, nam *Julius III.* teste *Pignat.* t. 4. c. 192. imposuit tali baptizanti pœnam suspensionis & multam 1000. ducatorum. 2. Plerumque ma-

net præsens periculum fidei deferendæ. 3. Pater habet jus in filium, cum filius sit aliquid Patris, eique subjiçatur, ergo malè ei tali modo subtrahitur, *S. Th. 2. 2. q. 19. a. 12.* aliique plurimicum *Dicaſt. a. 81. & Gab. t. 2. n. 317.* contra *Scot. Gabr. Eſtium*; & ex parte contra *Arcudium l. 1. c. 12. dub. 2.* qui nihil vult resolvere, sed dicit consulendam Sedem Apostolicam. *Dices* 1. Puer debet eripi à morte temporali, etiam invito parente, ergo multò magis à morte æterna. 2. Debet prævalere voluntas Dei, qui præcipit Baptismum. 3. Legitur 1. *Machab. 2. v. 46.* quòd *Mathathias* & amici ejus circumciderint pueros incircumcisos, quorquot invenerunt, utique etiam contra voluntatem parentum, quorum aras everrebant. 4. Principi licitum est impedire hoc peccatum subditorum. *R.* *Ad 1.* disparitatem esse, quòd parens non habeat jus circa vitam proli, habet autem jus ad gubernationem. *Ad 2.* Deus non præcipit statim in hac circumstantia baptizari. *Ad 3.* Vel erant filii Judæorum, subiecti Legi, vel filii Gentilium subacti armis, & veluti servi, de quibus dicitur *n. 360.* *Ad 4.* Licitum est impedire peccatum subditorum, si obſtet paci & rectæ gubernationi, c. secus, n, nam potestate civili adigi non possunt ad servandum jus etiam naturæ, nisi observatio ad pacem publicam faciat.

§. 3. Non requiritur consensus utriusque parentis, sed sufficit alterutrius, quia cum consensus permittentis sit in favorem religionis & ad salutem proli, alter autem parens irrationabiliter neget, meritò prævalet consensus prioris, *Suar. Laym. l. 5. t. 2. c. 6. n. 10. Aversa q. 68. l. 3.*
§. 48

§. At verò. Gob. n. 320. Dicast. n. 85. Gorm. d. 1. n. 62. Verjuys art. 12.

300. §. 4. Si Parentes infideles sint strictè servi hominis christiani, potest illorum proles auctoritate domini baptizari parentibus invitis, quia jus in prolem spectat ad dominum, qui etiam sine injuria potest abstrahere à parentibus & liberare à subjectione actuali, *Suar. Vasq. Con. Laym. Avers. Gorm. Verj. supra, Dian. p. 2. t. 15. R. 45. Dicast. n. 95. Gob. n. 318. contra Cajet.*
301. §. 5. Si proles in captivitatem abducatur, ut baptizari possit, sufficit alterutrum parentem fuisse in Ecclesia, quamvis nunc uterque sit infidelis, quia cum Ecclesia habeat jus in parentem subjectum Ecclesie, etiam in tantum habet jus in prolem, *Laym. Dicast. n. 86. c. 105. Pignat. §. 1. conf. 71.* Si autem neuter parentum fuit in Ecclesia, proles jure belli captiva, per se loquendo, baptizari posset, quia jam est serva christiana, *Aversa §. Quinto.*
302. §. 6. Si parentes infideles sint mortui, potest Princeps christianus illorum proles sibi tantum politicè subjectas & non strictè servas curari baptizari invitis tutoribus, quia potest derogari juri tutorum, quod per leges civiles inductum est, *Dicast. n. 90. Gob. n. 321. contra Sot. Palud. Vasq.*
303. §. 7. Infantes illorum, qui invalidè baptizati sunt (ut, si apud Anabaptistas vel Calvinistas moris sit, ut unus effundat aquam, alter proferat verba) habent se sicuti infantes infidelium, tales enim parentes non sunt baptizati, sed re ipsa infideles, *Dicast. n. 107.* è contrà infantes hæreticorum verè baptizatorum licitè baptizantur invitis parentibus, si ita velint legitimi

Super

Superiores ecclesiastici, quia eum hæretici sunt subditi Ecclesie, ab hac sine injuria compelluntur ferre pueros ad Baptismum catholicum, si autem recusent, justè abstrahuntur pueri & baptizantur, *Laym. n. 11. Dicast. n. 72. Verj. a. 13. Aversa §. Primò. Nec refert*, quòd videatur fieri contra jus, quod parentes habent in prolem, nam jus alendi & instruendi prolem relinquitur iis, dummodo fiat in vera fide & Ecclesia, cui parentes subsunt; quòd si derectent, habet Ecclesia jus abstrahendi proles, ne pervertantur. In locis tamen, ubi acatholica religio permixta est, non solet Ecclesia isto jure uti.

§. 8. Potest, etiam invitis parentibus, baptizari infans, si justè, vel etiam injustè, sit extractus extra potestatem patriam, tum enim parentes amiserunt jus proximum, seu actuale usum juris sui naturalis, & in jus succedunt illi, quibus nunc subsunt & baptizari mandant, *Laym. n. 10. Dicast. n. 84. Verj. a. 12.*

§. 9. Puer quicumque morti proximus baptizari debet, etiam invitis parentibus, quia tum urget præceptum charitatis, & puer non subtrahitur dominio parentum per baptizantem, sed per ipsum periculum mortis, sic autem extracto licitè confertur Baptismus maximè illi necessarius. Docet quidem *Pignat. t. 5. conf. 14. n. 205. ex Conc. Mediol. sub S. Carolo Borromeo habito*, puerum infidelis tum tantum baptizari posse, quando nulla est spes, quòd possit supervivere, sed videtur sufficere periculum proximum mortis, maximè secundum dicendum. 367.

§. 10. Si puer petat Baptismum contra voluntatem parentum. 306.

lun-

luntatem parentum, & dubitatur de pleno usu
 rationis in puero, si simul cum adsit periculum
 mortis, aut puer sit egressus septennium, aut pa-
 rentes postea essent impedituri Baptismum, nunc
 autem videatur satis consultum illius constan-
 tiz, posset statim baptizari, quia in dubio de
 duobus præceptis oppositis servandum est ma-
 jus, divinum autem præceptum de Baptismo est
 majus, quàm de non agendo contra jus paren-
 tum, *Sot. Suar. Vasq. Laym. Dicast. n. 78. Schild.*
t. 6. c. 2. Gob. n. 326. Si autem absint ejusmodi
 circumstantiz, *S. Anton. Henriq. Azor & alii cum*
Dicast. n. 77. probabiliter dicunt non esse licitum
 baptizare, quia parentes sunt in possessione pa-
 triæ potestatis, maxime, inquit *Bonac de Sacram.*
d. 2. q. 2. p. 6. si puer necdum compleverit se-
 ptennium, tum enim non potest præsumi usu
 rationis. E contra *Sot. Laym. alii* cum *Diana*
p. 7. t. 11. R. 40. dicunt licitè posse baptizari,
 quia in dubio favendum est potiùs innocenti
 quàm reo, puer autem est innocens & parentes
 impiè resistunt, neque universaliter verum est,
 quod in dubio semper sit melior conditio possi-
 dentis, sed tantùm, ubi est par causa, sive simile
 jus, uti probare conatur *Lugo* in *Resp. Mor. l. 1.*
dub. 4., fuse discutiens hunc casum; hic autem
 non est par causa, nam parentes exponuntur soli
 periculo amittendæ patriæ potestatis, quod est
 quid leve, puer autem exponitur periculo æter-
 næ salutis, quod est gravissimum: atque ideo
 concludit *Lugo* saltem puerum non debuisse red-
 di parentibus, sed assertari usque dum accedat
 plenus usus rationis, quod etiam suadent *Suar.*
de Sacram. d. 25. f. 3. Dicast. supra & alii.

Q. 54. Si hereticus petat infantem suum baptizari à Sacerdote catholico, an hic licitè baptizet. R. Negant Suar. Con. Dicast. d. 2. à n. 109. & alii, quia infans ille exponitur evidenti periculo apostasie, non aliter ac infans infidelis, quem DD. passim dicunt non debere baptizari, si sit restituendus parentibus, quia nempe ob periculum perversionis fit irreverentia Sacramento & religioni. Econtrà Laym. l. 5. t. 2. c. 6. n. 12. Aversa q. 68. f. 3. §. Primo. Arsd. in resol. de hæreticis q. 31. Gob. t. 2. n. 324. dicunt licitè fieri, & esse praxin in Germania. Ratio est, 1. quia hæresis apud multos est materialis tantum. 2. Quia multi testantur, quòd vix tertia pars infantum perveniat ad annos discretionis, sicque periculum apostasie est incertum & valde remotum. 3. Quia multum confert ad conversionem ejusmodi puerorum, si postea audiant se catholicè baptizatos esse. 4. Hoc etiam tali proli est aliunde utile, cui præter certam materiam & formam, adhibentur sacre ceremonie & preces Ecclesie. 5. Denique eadem irreverentia contingit, etiam si infans baptizetur ab acatholico, nam etiam acatholicus confert verum Baptismum à Christo pro vera Ecclesia institutum, ergo. Hæc sententia videtur satis probabilis, uti etiam notavit Diana p. 3. t. 4. R. 7.

Q. 55. Si infidelis petat se vel infantem suum baptizari, an id licitè fiat. R.

§. 1. Infidelis adultus volens infidelis manere, baptizari non debet, quia caret dispositione requisita, nempe fide & attritione, & per hoc fieret gravis injuria Sacramento & religioni, cujus gemma projiceretur ante porcum, idèque com-

com-

communis omnium sententia est, neminem esse baptizandum, qui prius ad veram fidem non accesserit.

309. §. 2. *Silv. Nav. & alii putarunt infantes infidelium, si parentes petant, v. g. ut ita liberentur à morbo vel infestatione demonis, licet baptizari, quia illis conveniunt aliquæ rationes n. 367. allatæ pro infantibus hæreticorum, sed communiter contradicunt alii cum Laym. Pignat. Dicast. d. 1. n. 111. Excipit Gob. n. 325., nisi parens infidelis esset mortem illaturus nolenti baptizare, nam secundum dicta n. 144. possunt dari circumstantiæ excusantes Ministrum, qui etiam indigno Sacramentum confert.*

310. Q. 56. *Quid præterea dicendum sit in variis dubiis circa valorem suscepti Baptismi. R. præter dicta à n. 123., adde seqq.*

§. 1. *De illo, qui natus est de Christianis parentibus, & inter Christianos est fideliter conversatus, tam violenter præsumitur, quod fuerit baptizatus, ut hæc præsumptio pro certitudine sit habenda, donec evidentissimis forsitan argumentis contrarium probaretur, inquit Inn. III. Cap. Veniens, ult. de Presb. non bapt. Si tamen alia occurrerent, quæ præsumptionem contrariam facerent, aut tollerent certitudinem moralem, ut si infestaretur à demone, nec sciretur causa alia, peteretque instanter repeti in se Baptismum, rebaptizari deberet sub conditione, Gob. t. 2. à n. 383. De puero Barbaris erepto, vide dicta n. 125.*

311. §. 2. *Si certum sit unum è viginti non esse baptizatum, nesciatur autem quis ille sit, omnes debent sub conditione rebaptizari, quia potest prudenter dubitari de singulis, Lug. Dicast. Gob. n. 692.*

§. 3.

§. 3. Si baptizans fuit perturbatus, idēque dubitet, an aliquid essentiale omiserit, si unus adstantium, reliquis non contradicentibus, testetur hoc esse appositum, de cuius omissione dubitatur, nil debet repeti; si testes discordent, aut unus contra alios testetur esse omissum, aut nullus testetur, repeti debet, quia prudenter dubitatur de valore, & unus ille testans esse omissum gignit dubium morale, Gob. n. 424. & 427. 312.

§. 4. Qui aliās non est scrupulosus nec hypochondriacus, sed prudens, & nunc magnis scrupulis ac longā inquietudine agitur circa valorem sui Baptismi, hoc ipso rebaptizari potest sub conditione, quia videtur gravis causa & dubium prudens, ob exempla non baptizatorum, qui ita internē sunt agitati, Quintanad. tr. 1. sing. 8. & alii cum Gob. à n. 446., ubi refert casus, in quibus etiam ex infestatione spectrorum iudicatum sit, causam esse sufficientem. 313.

§. 5. Si quis sit dubius de valore sui Baptismi dubio juris tantum, quia nempe DD. aliqui probabiliter affirmant, alii probabiliter negant Baptismum fuisse validum, Dicast. d. 1. n. 217. Gob. à n. 414. dicunt talem licetē suscipere reliqua Sacramenta præter Ordinem & Matrimonium, quia est in possessione, quod sit Christianus, & reliqua illa Sacramenta suscipiendo non est periculum nocendi alicui tertio. Oppositum quoad omnia Sacramenta, videtur tenendum propter dicta à n. 105., quia non est licitum Sacramenta suscipienda exponere periculo nullitatis, cui reipsa exponeret talis suscipiens. 314.

§. 6. Sacerdos dubitans de valore sui Baptismi tenetur secundum dicta n. 126. ex charitate & iustitia iterum baptizari, & iterum suscipere ex quadam 315.

quedam convenientia omnes Ordines, etiam probabiliter Minores, *Quintanad. sing. 10. Gob. à n. 431.* Quid autem facere debeat, si ille multos confitentes audiêrit, aut Missas pro stipendio legerit; item ad quid teneantur poenitentes ejus, si resciant de illius Baptismo dubitari, explicant *Quintanad. sing. 11. & Gob. à n. 439. & 441.*, dicemusque postea de Poenitentia.

316. §. 7. Si dubium fiat de Baptismo Religiosi, baptizari debet à Parocho loci, iterumque sub conditione confirmari & ordinari; non est tamen opus, ut novitiatum repetat, quia est probatus, *Sylv. in resol. variis p. 1. v. Baptismus. cas. 3.*

317. §. 8. Si fiat mutatio sexûs, v. g. foemina in virum, non debet repeti Baptismus, sed tantum mutari nomen foemininum in masculinum, ut dicetur n. 331.

Alii casus 24. circa dubium Baptismi videri possunt apud *Gob. à n. 656.* item apud *Quintan. sing. 1.* casus de Parocho vel oblatrice, quæ dicit se per decem annos caruisse intentione baptizandi, ubi docet *Quintanad.* omnes & singulos esse rebaptizandos, non obstante quòd forte probabile sit Deum supplere intentionem, ut ipse docet *sing. 2.*

318. Q. 57. Quid dicendum sit de infantibus expositis. R. Probabilius videtur esse rebaptizandos sub conditione, etiam si inveniuntur cum apposito sale vel cum scheda testante de Baptismo, ita multi cum *Quintan. t. 1. sing. 9. Schild. t. 6. cap. 2. Gob. t. 2. n. 397. Burgh. Cent. 1. cas. 94.* Idem statuit Synodus Colonensis sub Maximiliano Henrico pag. 59. dicens, quamvis sal adfuerit, rebaptizandos esse sub conditione, nisi certioribus testi-

testimoniis baptizatos esse comprobetur: Ratio est, quia Baptismus obstericum merito censetur dubius, nisi sciatur eas esse probas & bene instructas, edicantque modum, quo baptizarent, ergo multò magis hic Baptismus censi debet dubius, nam communiter confertur à matre, quæ fortè nunquam vidit baptizari, nunquam didicit, nec præ pudore petere voluit, metuens tamen, ne proles fortè moreretur, baptizavit, uti sciuit. Deinde posset infans à Judæo esse expositus vel ab alio execrante Baptismum, uti rectè notant Sylv. & Mercerus apud Platel p. 5. n. 139.

Q. 58. Quid dicendum sit de baptizatis ab obsterice vel laico. R. seqq.

§. 1. Baptizatus ab obsterice vel laico æquè 319. parùm rebaptizari potest, quàm baptizatus à Parocho, si post examinatam materiam, formam & intentionem, cum qua Baptismus est collatus, non sit prudens dubium de Baptismi valore, Sylvius p. 1. V. Baptismus. cas. 1. Dicast. d. 1. n. 178. Ratio patet, quia non est satis potuisse errari, cum Parochus etiam errare potuerit, sed debet error prudenter præsumi posse. Nec refert, quòd fortè in aliquibus Diocesisibus sit consuetudo rebaptizandi, approbantibus multis Auctoribus, uti testantur Gob. t. 2. à n. 171. & Arsd. de Bapt. cap. 2. §. 3. n. 7. Nam consuetudo illa fundatur in erroribus aliquando animadversis, de cætero consuetudo nil potest immutare circa jus divinum, à quo pendet permissio, prohibitio vel jussio reiterandi Baptismum, Gob. n. 175.

§. 2. Quisquæ l. citè sequitur statuta suæ Dice- 320. cesis circa rebaptizationem illius, qui ab obsterice vel à laico est baptizatus, Marchant. Gob. n. 171. Abstrahendo tamen ab ejusmodi statu-

ris, plerique ab imperitis, & à mulieribus baptizati, licitè rebaptizantur sub conditione, quia sæpe deprehensi sunt errores, ab iis commissi, uel refert Gob. à n. 178.

321. §. 3. Quando obstetrix est integræ famæ, animosa, circumspccta, sæpius exptta & probata semper egisse rectè, cum proles nequidem sub conditione est rebaptizanda, si illa asseveret eam à se esse legitimè baptizatam, quia cum non possit esse prudens dubium, *Quintanadv. Gob. n. 183.*; rebaptizare autem extra prudens dubium, quamvis adsit scrupulus levis, debet ordinariè censerì mortale, *Hurtad. Gob. n. 353.*

§. 4. Baptizatus ab obstetrice venefica rebaptizari debet, quia meritò est dubium, *Gobat nu. 402.* & iterum à n. 683. In dubio, an fuerit venefica, putat Gob. n. 697. non esse rebaptizandū, quia in dubio non præsumitur delictum; sed videtur dicendum rebaptizandum esse, si dubium sit prudens, quia tum etiam prudenter dubitatur de valore Baptismi.

322. Q. 59 Quid dicendum sit de baptizatis ab heretico Prædicante. R. Hos omnes rebaptizandos esse docent *Quintanadv.* aliique plures cum *Dicast. d. 1. n. 181.* quod Gob. t. 2. n. 392. dicit sibi videri certum quoad baptizatos à Prædicantibus Anglis vel Hollandis, eò quòd constet nullam ferè religionem jam diu fuisse in Anglia, in Hollandia autem numerari ad 80., & quis credat, inquit, apud hos non esse errores substantiales etiam circa Sacramenta? Ideòque n. 396. tandem deflectit in sententiam *Dicastilli.* De Anglis idem docet *Sylv. p. 1. v. Bapt. cas. 3.* Ratio potest esse, quia Prædicantes multi putant Baptismum non esse ad salutem necessarium, sed

sed sufficere fidem parentum, ideoque negligunt aliqua necessariò requisita; aliqui utuntur aquis odoriferis, non curando, an sit elementaris, dummodo sit fluida; quandoque unus affundit aquam, dum Prædicans proferat formam, vel ex cathedra legit Evangelium. Etiam metuendum est, ne careant intentione debitâ, nam, ut jam accipio per litteras, à quodam Missionario, petunt quandoque an parentes velint prolem baptizari Catholicè, an Lutheranè; item, inquit idem Missionarius, quivis baptizat, prout assuevit, vel sibi formulam fabricat, absque cura, dummodo in speciem verba proferat, quæ Baptismi collationem qualitercunque significant, & ita ex rituali suo dicunt multis locis, *Ego te baptizo in nomine Patris, Filii, & Spiritus S.*, omisso, & quam formam licet n. 35. cum communi dixerim valere, tamen Comitulus l. 1. q. 7. negat valere, & Catholici malunt pro securitate addi *Patris & Filii &c.* prout habet forma à Christo nobis tradita *Matth. 28. v. 19.* Ex quibus colligo, si in quibusdam locis sint ita incurri Prædicantes, nec sollicitè observent ea, quæ catholica Ecclesia requirit ad valorem Sacramenti, debere à talibus baptizatos sub conditione rebaptizari.

Q. 60. Quid observandum sit, si repetatur Baptismus. R. Præter notata à Busenbaum & relata n. 284. observanda sunt seqq. 1. Quando sub conditione repetitur Baptismus, probabile videtur, quòd non sit obligatio confitendi, quia libertas est in possessione, certum enim est baptizandum non fuisse obligatum confiteri ante Baptismum, & supervenit dubium de Baptismo,

- ex quo sequeretur ea obligatio, possessionem autem certam non expugnat dubium superveniens. 2. Adultus, qui baptizatur, tenetur promittere saltem attritionem, non quidem de peccato originali, sed de actualibus mortalibus.
325. si commiserit, Gob. t. 2. n. 404. 3. Baptismus, qui ob dubium sub conditione repetitur, secundum aliquos potest licite peragi omni loco, & a quocunque, etiam laico, eo quod Canones statuunt, ut fit Parochus vel Sacerdos, videantur tantum loqui de Baptismo absoluto: quidquid sit de hoc, melius est etiam in Baptismo, qui sub conditione repetitur, se accommodare usui communi, & adhibere saltem Sacerdotem, si haberi possit, Gob. n. 405.; imò Parochum ipsum, secundum dicta n. 376.
326. Q. 61. An ille, qui moritur dubie baptizatus, sit sepeliendus loco sacro. R. De hoc aliisque ad sepulturam pertinentibus agemus lib. 7., quando de excommunicatione.

DUBIUM V.

De Ceremoniis Baptismi.

ARTICULUS I.

Quae servanda circa Ceremonias baptizandi.

327. **R**esp. Ceremoniae Baptismi petendae sunt ex Agenda cujusque Ecclesiae. Universim tamen circa eas servanda sequentia. 1. Baptismus extra necessitatem absque peccato non potest conferri, nisi in aqua consecrata: quae cum de-

est, habetur formula brevis in quibusdam A-
gendis, ex tempore aliam consecrandi, pro casu
necessitatis. Quod si etiam hac formula careas,
adhiberi potest aqua communis benedicta. 2.
Baptismum solennem non conferendum, nisi
in templo, & loco ad id deputato, nisi filiis Re-
gum & Principum: quibus adde filios Catholi-
corum, in locis hæreticis: interim quoad hoc,
in magnatibus & nobilibus connivetur in mul-
tis locis. *Laym. l. 5. t. 2. c. 8. n. 8.* 3. Infantes ex
consuetudine deferendos ad Baptismum, circa
diem octavum, nisi prius sit necesse, vel nisi sit
gravis causa dilationis (v. g. quia patrini sunt
expectandi) in qua tamen non licet communi-
ter, extra necessitatem, privatim baptizare, &
postea adhibere solennitates, sed præstat expe-
ctare aliquamdiu. *Laym. c. 6. n. 8.*

IV. Baptizanti non licet adhibere ceremo-
nias aliquas, omittis aliis: quia vel fiet in Bapti-
smo solenni, quod prohibet *Trid. sess. 7. c. 3.*, vel
privato, sed in hoc prohibet *Clementina unica*,
illas adhibere, nisi sit filius Regis aut Principis.
De patrino tamen usus habet, ut & tunc adhi-
beri possit, etsi non sit necesse. Et multi pu-
tant adhibitum non contrahere cognationem
spiritualem, nec verè Patrinum effici, ut *Sanch.*
Rodrig. contra *Laym.* & *Suar.*, quorum tamen
sententia videtur probabilior.

V. Cum in necessitate, vel aliam ob causam
(nam ob gravem causam, v. g. justum timorem
infamiz, aliquando licitè fit) Baptismus sine ce-
remoniis est collatus, eâ cessante, illæ solenni-
ter in templis sunt supplendæ. Quod tamen nō
est moris in hæreticis conversis, ne plebs putet,

- „nos eorum Baptismum improbare. *Lay. c. 8. n. 16.*
 „Imò in aliis omittere, secluso contemptu, esse
 „tantum veniale, docet *Posses. de off. Cur. c. 6. n. 33.*
 „Qui autem tenet more Patrini infantem, dum
 „ceremoniæ supplentur, non contrahit eum eo
 „cognitionem spirituales, *Dian. p. 3. t. 4. R. 260.*
 „ex *Pontio* dicere esse probabile.
 „VI. Si Baptismus collatus deprehendatur
 „fuisse invalidus, non ideo repetendæ sunt ce-
 „remoniæ.

A D D E N D A.

328. Q. 62. Quid agendum sit, si nolit vel obstetrix
 assistere, vel Parochus baptizare infantem, nisi mater
 manifestet Patrem. R. Saepe expedit ad bonum
 commune, ut rescatur, quis sit Pater cuiusque
 infantis, tum ut provideatur alimentatione &
 educationi illius, tum ut deterreatur quisque ab
 illicito concubitu: hinc in quibusdam Dicecesi-
 bus mandatur, à civili aut etiam ecclesiastico
 Magistratu obstetricibus, ut non assistant, & Pa-
 rochis, ut extra periculum mortis non baptizent
 prolem, nisi mater manifestet Patrem, qui et-
 iam referri debet in librum baptismalem. In
 hoc itaque casu, si ita mandetur, vel alicubi sit
 consuetudo, tenetur mater sic interrogata ma-
 nifestare Patrem: Alibi non tenetur nec debet,
 ne Patrem infamet, *Gob. t. 2. n. 160.* Sed ex illa
 præcisè nominatione mulierculæ non potest
 certò credi hunc vel illum esse Patrem, facile
 enim posset Mater velle celare verum Patrem, &
 in alium conjicere tale crimen, unde Parochus
 communiter inscribere non debet, v. g. natus
 Titio Patre, sed sic, uti Mater dicit, Titio Patre.
 Si

Si tamen alia signa credulitatis accedant, cogi potest sic nominatus ad alendam suo tempore prolem: quod si aliquis ex iusta causa permittat se dici Parentem & pro tali inscribi, per se loquendo, non peccat, sed per accidens difficulter effugietur omne mendacium. De hoc tamen videri potest Gob in annotatione post num. 163.

Q. 63. Quid addendum circa nomen, quod in Baptismo imponitur. R. seqq.

§. 1. Non est quidem præceptum, est tamen 329.
pium monitum Pii V. & Pauli V., ut infantibus non imponantur nomina, nisi Sanctorum; pro quo multas congruentias affert Rayn. in libello de pietate erga particulares Sanctos c. 11.; hinc non peccat, qui imponit nomen hominis etiam non beatificati. Non est tamen facile acquiescendum volenti imponere nomen ethnicum, quia est quædam offensio Christiani nominis, uti habet Catech. Rom. de Bapt. cap. 14. n. 3. Improbant etiam Vasq. & Quintanadv. nomina antiqui testamenti, quia videtur denotari sanguis hebræus; sed quoad hæc facienda non est difficultas pro his partibus, in quibus passim usurpantur nomina Adami, Danielis, Jeremie, Tobie, Jacobi, Davidis, Abrahami, &c.

§. 2. Si non possit satis dignosci, an infans sit 330.
masculus, an foemina, & videatur esse periculum mortis, omitti potest nomen, & dici, creatura Dei, ego te baptizo &c. Si autem infans putetur superviviturus, Vivald. & Chapeav. dicunt illi dandū esse nomen viri, quia in dubio præsumitur sexus masculinus, cum natura semper ad eum utpote perfectionem tendat; alii putant dandū esse nomen foeminae, quia natura deficientis solet harum

plures procreare : *Gob. tr. 2. n. 339.* melius dicitur imponendum viri & foeminae, sicuti de facto multi viri vocantur, *Petrus Maria &c.* postea autem cum apparuerit, cujus sexus sit, nomen oppositi sexus poterit vel dimitti vel etiam retineri, nam constat in hac nostra Germania etiam masculis in Baptismo dari nomina, v. g. *Petrus Maria Joseph.*

331. §. 3. Si sexus mutetur, v. g. si quis ex foemina fiat vir, quod frequenter factum esse testantur Authores apud *Gob. n. 338.* nomen è foemininum mutandum est in masculinum, vel contrà v. g. vocando pro Petro in illa Petrum, pro Joanne Joannam, ad quam mutationem non requiritur autoritas Episcopi, uti vult *Sotus*; neque Superioris, uti vult *Sal.* sed fieri potest auctoritate privatâ, uti melius docent *Abb. Bonac. & alii*, cum nulla de hoc sit lex vel consuetudo rectè tamen notat *Gob. n. 340.* ad confusionem & errorem vitandum monendos esse paternos vel Parochum. Addit *Dicast. d. 1. n. 154.* nomen in Baptismo impositum posse propriâ auctoritate mutari, eò quod non videatur ullo jure prohiberi. De cætero, debet ordinariè nomen imponi secundum designationem Parentum, *Gob. n. 342.*

332. §. 4. Nulla ex nomine capi potest. præsumptio de natura vel vitio alicujus, unde frivolum est dicere, v. g. de aliquo Petro, quod sit calidi capitis; de aliquo Juda, quod sit furax; per accidens enim est sic vocari, nec nomen impositum aliquid confert ad naturam, *Gob. n. 343.* contra aliquos Juristas.

Q. 64. Quid circa Baptismum solennem & pri- 333.
vatum sit addendum. R. seqq.

§. 1. Baptismus tum dicitur sollemnis, quan-
do fit cum ritibus & ceremoniis, etiam si fiat do-
mi vel alio loco privato, nam licet locus sacer sit
inter requisita ad solennitatem, tamen reliqua
sunt potiora, ideoque ab illis desumenda est de-
nominatio, Gob. tr. 2. à n. 484. Solenni itaque
non opponitur privatus, sed tantum non solen-
nis, id est, factus sine plerisque & præcipuis riti-
bus seu ceremoniis ab Ecclesia præscriptis.

§. 2. Baptizare extra Ecclesiam sine necessi- 334.
tate est mortale, Gob. n. 491. Nec obstat 1., quod
in Ecclesia non sit fons baptismalis, sed aqua ali-
ter asservetur; nam præceptum non est principa-
liter propter fontem, sed propter Ecclesiam Sa-
cramentorum administrationi & divinis pera-
gendis deputatam, maxime pro Baptismo, per
quem quis in Ecclesiam ingreditur. Nec obstat 2.,
quod sit in urbe hæretica, si id ab hæreticis per-
mittatur, nam ideo tantum Authores cum Bu-
senbaum excipiunt, ubi Catholici inter hæreti-
cos degunt, quia infantes sine damno vel in-
commodo ad Ecclesiam deferri non possent,
quo absente præceptum grave obligat, ut fiat in
Ecclesia.

§. 3. Ut liceat privatim baptizare domi, fa- 335.
ctis est esse prudens dubium, conjecturam, timo-
rem aut præsumptionem periculi, ne infans mo-
riatur, v. g. si obstetrix dicat esse periculum,
Quintanadv. Gob. n. 498. Signa autem periculi
sunt varia, v. g. si infans sine fletu nascatur, nam
tum non habet sensus vivos, alioquin egressus
in aërem sentiret frigus; si mater difficulter sit
enixa,

enixa, tum enim violentè pressus est infans; si in utero ad quintum, sextum, aut ante septimum mensem profiliat, signum est deficere nutritionem, & quando nascetur, fore debilem; denique si nascatur octavo mense, nascitur mense periculosissimo, hinc tantò magis attendi debet, ut citò baptizetur, ita ex iudicio Medicorum *Quintanadv. & Gob. n. 499.*

336. §. 4. Si infans nequeat deferri ad Ecclesiam sine periculo infamiz parentum aliòve damno gravi, potest domi solenniter baptizari, *Jordan. Gob. à n. 500.*

337. §. 5. Si nobilis petat prolem suam domi baptizari, aut in Ecclesia, sed clam, & secrete, & solennitate reservatis in aliud tempus, quando aderunt amici, neutrum concedi potest, nisi pro pueris Regum vel principum, ut hic asserit *Busenbaum*, & ex Decreto *Clementis V.* evincit *Sylvius V. Baptismus. cas. 4.* dicens utrumque esse mortale, si fiat, nisi alicubi prævaluisset consuetudo legitime præscripta: *Riccus* tamen & *Quintanadv.* nomine Principum, quorum filii, nepotibus & pronepotibus permittitur Baptismus domi, intelligunt etiam *Grandes Hispaniz, Comites, Barones, Legatos Regum. Jordan.* universim omnes obtinentes jurisdictionem temporalem; hinc in quibusdam *Dioecesibus*, teste *Gob. n. 492.* permittitur omnibus Nobilibus, ut possint facere baptizari in sacello domestico: Quod hanc *Archidioecesin Coloniensem* attinet, interrogatus *Vicarius Generalis* anno 1700. Respondit mihi absolute non licere Parochis baptizare in domibus Nobilium; attamen semper attendenda est consuetudo locorum & temporum. §. 6.

§. 6. Si licitum sit baptizare privatim, videntur adhibendæ ceremoniæ, quia absolutè, extrà solum casum necessitatis, prohibetur Baptismus sine ceremoniis, *Sotus, Tolet. Castrop. Con. Gob. n. 476. contra alios.* 338.

§. 7. Mortale est negligere ceremonias omnes, aut etiam unam notabilem, v. g. unctionem chrismatis, quia talia tam studiosè & toties præscribuntur, ut merito colligatur omissionem eorum esse grave peccatum, *Nugnus, Gob. n. 469.* Negligere autem ritus suæ Ecclesiæ, putant magnum veniale esse *Chapeav. Tann. Gob. n. 470.*, nisi sit locus exemptus, in quo licitum est baptizare ritu Romano. 339.

§. 8. Quando ex causa omissæ sunt ceremoniæ, has postea esse addendas in Ecclesia, & quidem sub mortali, docet *Aversa q. 71. l. 1.*, quod videtur tenendum, quamdiu infans est parvus: Consentit *Pignat. tom. 7. Consult. 59.*, si etiam adultus conversus ad fidem petat ea sibi fieri. Debent autem addi etiam exorcismi, quamvis baptizatus non amplius sit in peccato, *Gob. n. 507.* 340.

§. 9. Si Baptismus cum suis ceremoniis sit invalidè collatus, *S. Antonin. Regim. Castrop. tr. 19. p. 12. n. 24.* dicunt, quando Baptismus publicè repetitur, etiam repetendas esse ceremonias, quis accessorium sequitur principale: è contrà probabiliter negant *Suar. Henriq. Con. Bonac. Aversa & Busenbaum* suprà, nisi sit alia alicubi consuetudo, quia ceremoniæ valent, etiam separatæ à Baptismo. 341.

Quamdiu differri possit Baptismus infantis, dictum est. n. 285.

342. Q. 65. Quid circa chrisma sit addendum. R.
seqq.

§. 1. Si post diem Jovis sanctum sit baptizandus infans, & Pastor necdum acceperit novum chrisma vel oleum, *Marchant.* suadet, ut pramittat alia de more & baptizet, postea verò suppleat unctiones: *Gob. tr. 2. n. §. 1.* dicit, si absit periculum, ut moriatur infans, posse differri totum Baptismum; si autem esset periculum, poterit antiquum chrisma adhibere; imò si in sua Diocesi sit talis usus, poterit antiquo uti, donec novum accipiat.

343. §. 2. Si anno necdum finito adveniat defecurum chrisma & oleum, affundat guttatim oleum olivarum, ita tamen, ut, quod infunditur, sit semper minùs oleo consecrato, *Gob. n. §. 12.*

344. Q. 66. Quæ sit significatio ceremoniarum Baptismi, & quæ auctoritas libri baptismalis R.

§. 1. De significatione ceremoniarum, quæ antecedunt, comitantur & sequuntur Baptismum, agunt fusè *Bellarmin.* hinc à c. 25. & *Castrop. tr. 19. p. 12.*; brevius *Scouville* in *Catech. de bapt. à q. 93.*, qui videri possunt.

345. §. 2. Liber baptismalis facit fidem in quovis tribunali, hinc Parochus circa annotationem in eo libro debet esse accuratus, & observare sequentia: 1. Ut notet diem & horam nativitatis, si resciat, nam hoc serviet ad sciendam ætatem necessariam per Ordinibus, jejuniis, liberatione à tutela & curatela, pro professione religiosa, &c. 2. Ut distinguat Patrinos à testibus seu assistentibus pro honore. 3. Ut notet, an Baptismus fuerit factus in necessitate sine ceremoniis,

an conditionatus tantum &c. nam secundum dicenda à n. 357. debet inde colligi, an cognatio cum hoc vel illo contracta sit necne. 4. Si baptizetur expositivus, notet, ubi repositus sit, quot circiter dierum vel mensium, quoniam adstiterint. 5. Si baptizatus erat alienus, moneat Parochum proprium, ut suo libro inscribat omnia. 6. Si constet, semper addat, quod legitime sit natus ex his vel illis parentibus: si nesciantur parentes, notet ignoratos fuisse. 7. Sub sera vel claustro custodiat librum, ne à quovis inspicatur. De ceremoniis Baptismi apud Græcos, videri potest Arcudius l. 1. c. 17., ubi c. 16. notat Græcos uti & Latinos adhibere oleum Catechumenorum.

ARTICULUS II.

Qui Patrini, & quod eorum officium.

Resp. I. Patrini sunt quasi patres spirituales, qui baptizatum de fonte suscipiunt in suam curam. Unde eorum officium est, baptizatum de rebus fidei instruere, orationem Dominicam & Symbolum docere; ad quod obligantur, si id ab aliis non fiat. Laym. l. 5. t. 2. c. 9. 346.

Resp. II. Ut quis validè sit Patrinus, non certas ætas, sed requiritur 1. Usus rationis. 2. Ut ipse sit baptizatus, (quia non potest esse pater, qui ipse nondum sit natus.) Et quidem, ut ejus Baptismus fuerit validus; quia accessorium sequitur principale. 3. Ut à parentibus vel Parocho

cho

cho ad hoc designatus sit: ad quod videtur sufficere, si etiam ultro se ingerens sit admissus: designatos autem rite à parentibus, Parochus non valide mutat, *Dian. p. 9. t. 7. R. 50. 4.* Ut in ipso Baptismo (quia non sufficit ut in solis ceremoniis) per se, vel procuratorem tangat, teneat, aut de manu baptizantis suscipiat. 5. Ut id non materialiter tantum, sed animo susceptoris, sive cum intentione id munus gerendi faciat. *Laym. c. 6. §. n. 2.*

Resp. III. Valide quidem, sed illicitè sunt Patrini. 1. Abbas & Monachus: Quo nomine non veniunt Mendicantes, etsi *Lay.* omnes claustrales comprehensos velit: & quoad Abbates, in multis locis consuetudo sit contraria. 2. Coniuges respectu conjugum, & parentes respectu filiorum, nisi sit necessitas. 3. Moribus infames. 4. Apostatae & hæretici, qui nullo casu videntur advocandi, quia ea advocatio esset protestatio quasi falsæ religionis, cum non nisi de falsa fide sint sponsuri: etsi *Laym. n. 7.* probabiliter dicat, posse subinde ob gravem causam admitti: Catholici verò, ob rationabilem causam, infantes hæretici, baptizante Prædicante, suscipere possunt, saltem in Germania, *Laym. n. 6.* 5. Plures quàm duo: quia *Trid.* non nisi unum, aut summum unum & unam permittit, propter cognitionem spiritualem inde oriri solitam. Ideoque mandat Parochis sub poena arbitrio Ordinarii infligenda, ut si plures se offerant, præstant ab iis, ad quos spectat paternos designare, ut unum vel duos nominent, eosque tantum admittant, qui soli cognitionem contrahant, eorumque nomina in librum referant, eosque

de contracta spirituali cognatione instruant, scilicet quod ea impediat dirimatque Matrimonium, non quidem inter se, sed inter ipsos & baptizatum, ejusque patrem & matrem; sicut etiam inter baptizantem & baptizatum, baptizatique patrem & matrem. Excipiuntur tamen parentes, quando propriam prolem suscipiunt in necessitate. *Vid. Lay. ll. infra citandis. Unde resolves*

I. In privato Baptismo, ob necessitatem dato, pater non debet suscipere aut tenere tantumquam patrinus infantem, cum in hoc casu nulla sit patrini necessitas, ideoque si id vel tunc, vel etiam in Baptismo publico temerè faciat, (idem est, si prolem suam ipse baptizet) graviter peccat, & insuper contrahit in posteriore casu cognationem cum conjuge: atque ut docet *Sanch. de Mat. l. 9. d. 26.* & alii communiter, privatur jure perendi debitum, quod tamen negat *Kon. & Dian. p. 3. t. 4. R. 3. V. Bon. de Matr. q. 3. p. 5. §. 2. Escob. tr. 7. E. 2. ubi citat Suar. negantem*

II. Si inter multos patrinos nulli certi à Parentibus aut in eorum defectu, à Parocho designentur, qui aliis seclusis cognationem contrahant, & sic multi simul ex ignorantia, vel Parocho negligentia levent, probabile est omnes contrahere cognationem; (nisi tamen assistant tantum, & non turgent) *V. Lay. l. 5. t. 10. p. 4. s. 8. & t. 2. c. 9. n. 4. Dian. tamen p. 9. t. 7. R. 5. ex Suar. Merat. & Perez dicit, eo casu nullum contrahere cognationem.*

III. Parochus graviter peccat, 1. Si ex negligentia frequenter omittat nomina baptizatorum referre in librum, tum ob legem *Trid. in re gravi*, & sub poena gravi; tum ob incommoda,

Tom. V.

Q

&

» & damna inde sequentia, *Quintan. t. 2 f. 11. 2.*
 » Si ejus culpâ Patrini plures adhibeantur, *Quint.*
 » l. 6. Ac licet Perez & Serra, apud *Dian. p. 9. t. 7.*
 » R. 5. dicant esse probabile, quod tantum pec-
 » cet venialiter, alii tamen mortalis eum dam-
 » nant.

A D D E N D A.

347. Q. 67. Quid circa Patrinos & cognationem spi-
 ritualem sit præterea notandum. R. seqq.
- §. 1. Patrini variè appellantur, nam vocan-
 tur à jure canonico fidejussores; à *Cionysio Are-
 pagita*, susceptores; à *Tertull.*, sponsores; à *S. Au-
 gust.*, Fidei Doctores; à *S. Th.*, Prædagogi in fide;
 à *Conc. Parisiensi*, Patroni.
348. §. 2. Parochus peccat graviter, si baptizet so-
 lenniter sine Patrino, quia adhibitio Patrini est
 una de præcipuis ceremoniis, *Tann. Gobat t. 2.*
n. 522. Platel. p. 5. n. 145. contra *Possiv.*, qui
 dicit, si Parentes velint ipsimet instruere prolem,
 esse veniale tantum.
349. §. 3. In Baptismo, qui sub aliqua conditione
 confertur, quamvis sit sollemnis, *Benac. Quina-
 nady. Gob. n. 523. Gorm. n. 53.* dicunt non esse
 opus Patrino, quia hoc videtur tantum præcipi
 pro Baptismo certo & absoluto.
350. §. 4. Vel unus tantum, sive vir sive mulier,
 potest esse Patrinus aut Matrina, vel ad sum-
 mum unus & una, uti expresse *Trid. sess. 14. de
 Reform. cap. 2. & Synodus Colon. sub Maxm.
 Henrico de Bapt. cap. 8. §. 1. pag. 59.*, hinc
 licet non possunt duo ejusdem sexus suscipere
 eundem infantem, neque in hoc potest dispensa-
 re Episcopus, quia est lex Superioris. Quod si
 adhi-

adhibeantur, v. g. duo viri, *Bonac. & Aversa* q. 67. f. 3. §. *Adhuc*. probabiliter dicunt esse mortale, quamvis *Sanch. de Matr. lib. 7 d. 57. nu. 6.* etiam probabiliter dicat esse veniale tantum: plures tamen possunt assistere veluti testes & ad maiorem pompam, *Gob. à n. 524.* Hinc si plures à parentibus designati se ingerant, baptizans potest initio dissimulare, sed postea dicat satis esse, si unus, vel unus & una infantem tangat, aut, si permittat omnes tangere, designet cum aliquo signo externo, unum, vel unum & unam, quibus solis tradet infantem baptizatum, non autem aliis, & illos solos annotet esse Patrinos, reliquos fuisse testes.

§. 5. Si unicuique sit susceptor, *Laym.* vult, ut 351. susceptor maris sit mas, & foeminae foemina, uti statuit *Conc. Nicæn.* Contradiciunt *Suar. Fill. Aversa, Gob. n. 531.* dicentes marem posse suscipere foeminam & contrà, quia jure novo *Trid.* dicitur, sive vir, sive mulier. Et ideo etiam *Aversa* f. 4. §. ult. & *Pignat. tom. 7. consult. 93. n. 3.* docent procuratorem pro viro Patrino absente posse esse mulierem, & contrà. In his tamen quivis debet se accommodare consuetudini suae Dioeceseos: consuetudo autem in his partibus stat pro Layman.

§. 6. *Urbanus II.* prohibet duos conjuges simul 352. levare infantem, si tamen alicubi sit contraria consuetudo, fieri poterit, maximè cum *Navar. Vivald. Sanch. n. 5. Tambur. de Bapt. cap. 4. §. 2. n. 11.* absolute putent hodie licere, ideòque *Suar. March. Aversa* f. 3. & alii passim dicunt, illam constitutionem non esse usu receptam.

353. §. 7. Aliqui negant baptizantem posse esse Patrinum, quia videtur requiri distinctio baptizantis & Patrini, cum baptizans aliqua interroget, ad quæ respondere debet Patrinus. Nihilominus poterit hoc probabiliter fieri, si baptizans substituatur sibi alium, qui nomine suo levet, hoc enim nullo jure prohibetur, *Gob. n. 535.*
354. §. 8. *Quintanadv.* putat nunc, per se loquendo, licere omnibus Religiosis & Monialibus esse Patrinos & Matrinas, quamvis olim fuerit prohibitum, quia causa hoc prohibendi olim erat osculum, quod sibi dabant Compadres & Commatres, ut colligitur ex *Cap. Monachi. De consecr. dist. 4.*, mos autem ille nunc cessavit, Probabilius tenent oppositum *March. & Gob. n. 557.* nam etiam inter causas fuit cura spiritualis, quæ noluerunt onerari Religiosos Monachos, item occasiones egressuum vel confabulationum, quas præsciendi voluerunt, hæ autem causæ semper manent.
355. §. 9. Mutus ordinariè non debet esse Patrinus, quia non potest infantem docere res fidei, *Barb. Gob. n. 555.* Qui autem semel docuit, non tenetur sapius, si instructus obliviscatur, quia tale onus perpetuum non est sine expresso jure imponendum. Quod si puer esset filius hæretici, Patrinus specialiter teneretur instruere in vera fide, quia videt Parentes in illo officio deficere. Nullus tamen Patrinus tenetur alere puerum, quem è fonte levavit.
356. §. 10. Ante septennium admitti non debet aliquis, ut sit Patrinus, etiam ideo, quia ordinariè non posset baptizatum docere fidem post primam infantiam, unusquisque autem tenetur

munus, ad quod obligatur, exercere, *Can. Vos ante omnia. De consecr. dist. 4.* Opponunt aliqui apud *Pignat. n. 5.*, baptizatos inter fideles satis instrui à Parochis, & Parentibus, sed hoc per accidens est, deberet enim saltem his deficientibus posse instruere, & ideo *Synodus Colon.* suprà dicit convenire, ut Patrini sint saltem puberes ac sacro chrismate confirmati. Possant tamen impuberes assistere honoris causa. Quòd si impubes faciat requisita velut Patrinus, docent *Sanchez l. 7. d. 6.* aliique cum *Pignat. n. 9.* quòd contrahat cognationem spirituales, quia actus manet validus.

§. 11. Pater posset esse patrinus filii sui illegitimi, unde, per se loquendo, non peccaret, qui id suaderet, in ordine ad Matrimonium cum Matre impediendum per cognationem spirituales, *Lugo in Resp. mor. l. 1. dub. 6. Gob. n. 568.* 357.

§. 12. Susceptio vel baptizatio propriæ prolis, etiam extra casum necessitatis, secundum multos non impedit usum Matrimonii contracti, quia hoc nullo jure legitur cautum, & quod fuit olim, videtur revocatum *Cap. Si Vir. De cognatione spirituali*: neque verum esse putant, quidquid dirimit Matrimonium contrahendum, etiam impedire usum contracti, nisi ubi jus hoc ordinat: Hanc sententiam facit probabilem *Sanch. l. 9. d. 26.*, tenet tamen oppositam, quia communem. Addit *Gob. num. 569.* Si mater moriatur in partu, aut pater ante partum, parentem alterum superstitem posse esse Patrinum vel Matrinam propriæ prolis. 358.

359. §. 13. Probabilius est, cum non contrahere cognationem, qui à parentibus, vel in horum d. f. & à Parocho non est designatus Patrinus, nam *Trid.* postulat esse designatum, ergo deficiente designatione non sequitur cognatio, *Sanch.* l. 7. d. 57. n. 8. & 11. *Aversa* f. 3 §. Quarto. *Gob.* à n. 535. contra *Navar. Henric. Castrop. & alios.*
360. §. 14. Si plures mares & foeminae designentur, probabilius est illum & illam solum contrahere cognationem, non qui primi fuerunt designati, uti vult *Tambur.* n. 14., sed qui ex designatis primi tangunt infantem baptizatum, reliqui enim non videntur esse veri Patrini, cum primi expleverint totum officium, *Suar. Sanch.* n. 14. Si autem plures æquè primò tangerent infantem, cum *Trid.* tantum prohibeat, & non irritet actum, hinc videtur probabilius contra *Suar. & Aversam*, omnes contrahere cognationem, quia est æqualis pro omnibus ratio; & ita decisum esse asserit *Gallebart* ad sess. 24. cap. 1. *Trid.* de Refor. Matr. Similiter docet *Pignat.* n. 6. & 7. Sacram Congregationem declarasse, si incertum sit, quis ex pluribus, qui tetigerunt, fuerit designatus, aut quis primus tetigerit, omnes contraxisse.
361. §. 15. Si Baptismus non sit sollemnis, & aliquis subeat officium Patrini, aliqui affirmant, alii negant, eum contrahere cognationem, uti notant *Aversa* f. 3. §. Secundò & *Tambur.* cap. 4. §. 1. *Sanch.* verò l. 7. d. 61. n. 15. dicit ideo non contrahere, quia munus Patrini ab Ecclesia institutum est tantum pro solemnitate, ratione cuius tantum hæc contrahatur cognatio; è contrarium videtur certum quòd baptizans non sollemniter

niter contrahat cognationem, quia hæc causatur ratione Sacramenti, quod tunc confert: Illi verò non contrahunt, qui assistunt solis ceremoniis, quæ postea in Ecclesia suppleantur, *Quintanadv. c. 1. sing. 18. Pignat. n. 4. afferens declarationem S. Congregationis* Et idem est de illo, qui assistit in Baptismo sub conditione repetito, saltem, quamdiu non constat priorem Baptismum fuisse invalidum, *Avers. sect. 4. §. Tercio.*

§. 16. Si Patrini à Parentibus designati diu emanent, & Parochus factus impatiens alium designet in Patrimum, secundum *Bejam p. 2. cas. 4. peccat mortaliter, quia facit contra jus parentum obtrudendo alium fortè non gratum, vel cum quo nolent habere cognationem, quæ cum hoc videtur contrahi, quia sufficit designatio parentum vel Parochi, uti habet Trid., & notat Tamb. §. 2. n. 11.* 362.

§. 17. Ad cognationem contrahendam necessè est tangere baptizandum manus, saltem mediis vestibus vel fasciis, nec sufficit tangere uno tantùm digito; si autem suscipiat ex fonte, debet suscipere è manibus baptizantis, & non tantùm Patrini vel obstetricis, ita cum communi *Avers. sect. 3 §. Sexto.* Qui autem ita tenuit vel suscepit infantem, & voluit exercere illum actum velut ceremoniam ab Ecclesia præscriptam, contrahit cognationem, quamvis nesciat illam inde oriri, quia resultat ex illo actu exercito per modum ceremoniæ sacræ, *Avers. l. 4. §. Septimo, Tambur. §. 4. nu. 4.* Si tamen tenens haberet animum, quòd nollet esse Patrinus, non contraheret, *Aversa, Tambur. suprà.* Si autem quis susciperet filium Caji, putans esse filium Titii, probabile est

cum *Sanch. Tamb. Gob. contra Castrop. Pont. & alios*, quod non contrahat cognationem cum Cajo vel ejus Parentibus, quia revera non habuit intentionem suscipiendi Cajum: Si tamen voluisset suscipere hunc infantem, quicumque demum esset, contraxisset, uti rectè *Aversæ*; & hoc in dubio præsumi debet, inquit *Gob. n. 537.*

364. § 18. Si Cajus levet infantem tanquam Procurator nomine Titii, Cajus non contrahit cognationem, quia non est verè Patrinus, nec ipse designatus est, nec etiam intentionem habet nomine suo levandi, *Sanch. Avers. sect. 4. §. Octav. Gob. n. 550. contra Sot. Tol. & alios.* Putatque *Sanch. lib. 7. d. 59. n. 4.* etiam Titium non contrahere, sicuti Sacerdos non contraheret, si baptizaret per Diaconum sibi substitutum, sed *Perez, Avers. Castrop. tr. 19. p. 11. Tambur. num 8. Gob. n. 546.* probabilius dicunt Titium contrahere, sicque declaratum esse à Sacra Congregatione, uti testantur *Gallemt ad Trtd. fs. 14 c. 1. de Ref. Matr. & Bas. Pontius De Matrim. lib. 7. c. 39. n. 10.* Ratio autem est, quia, secundum jura, potest quis medio Procuratore, quod per se ipsum, & actio tangendi potest alteri committi, & ita Magnates semper solent per Procuratorem levare infantes, qui tamen judicio omnium sunt veri Patrini. Quod autem Sacerdos non contrahat cognationem, quando Diaconus baptizat ex ejus commissione; Ratio est, quia Diaconus non baptizat nomine Sacerdotis, sed vel suo vel Christi nomine.

Objici potest adhuc ex Sanchez 1. Ad cognationem

tionem spirituales contrahendam requiritur actio personalis tangenti. 1. Cognatio legalis non oritur nisi ex adoptione personali; 3. Similiter cognatio carnalis non oritur nisi ex actione personali, ergo nec spiritualis. 4. Nullus est textus significans cognationem spirituales contrahi ratione Procuratoris, ergo. R. ad 1. Requiritur actio physice personalis, n, moraliter & imputative personalis, c, hzc autem ponitur per procuratorem, qui tangit contactu, physice suo, sed moraliter sui principalis. Ad 2. Hoc est aliud speciale, quia lex vetat adoptionem, non vero susceptionem infantis fieri per alium. Ad 3. Actio tangendi potest alteri committi, non autem actio generandi. Ad 4. Hoc ipso, quod suscepio per Procuratorem permittatur ab Ecclesia, sufficienter deceditur cognationem illi annexam posse per eundem Procuratorem contrahi.

§. 19. Si Titius, qui dederat Cajo commissio-
nem levandi pro se, revocaret hanc suam com-
missionem, antequam Cajo, etiam revocatio-
nis ignarus, levaret, Titius cognationem non
contraheret, quia sicuti in Matrimonio, ita et-
iam in his actibus requiritur consensus perseve-
rans, Bald. Felin. Sanch. n. 8. 365.

§. 20. Si communitas aliqua, v.g. Capitulum
fiat Patrinus infantis, quem levet per Procura-
torem, Sanch. num. 7. putat nullum e Canonice
contrahere cognationem, sed contradicit Abbas,
quia quando actus non potest convenire univer-
sitati, resolvitur in singulos. Utraque sententia
est

Q5

est

est probabilis, sed prima videtur probabilior, cum singuli non sint Patrini, ne sunt plures, quod verat *Trid.*, unde nec singuli tenebuntur infantem instruere, sed ad summum tenebitur Capitulum uni demandare, qui faciat nomine omnium.

367. §. 21. Si Titius absens & ignorans designetur Patrinus, ponaturque Cajus pro Titio supplens, Cajus non contrahit cognationem, secundum antè dicta, neque etiam Titius, quia nec intentionem habuit, nec dedit commissionem, *Sanch. Castrop. Gob. n. 550.*

368. §. 22. Si fidelis baptizet prolem hominis infidelis, *S. Anton. Silv. Henrig. Con. alique multi cum Aversa s. 4. §. Quarto.* docent fidelem contrahere cognationem respectu parentum infidelium, hos autem cognationem habituros, si baptizentur, quia Ecclesia sine distinctione & limitatione statuit cognationem inter tales personas: sed oppositum tenent *Dur. Sot. Led. Reb. Pontius, Bonac. alique cum Sanch. lib. 7. d. 60.* Ratio est 1. quia Ecclesia nihil curat de illis, qui sunt foris extra Ecclesiam. 2. Quia aliàs talis cognatio statim oriretur utrimque, cum sit relatio mutua. 3. Et præcipue, quia nulla de hoc invenitur lex, & multò minus de tali modo, quo postea resurgeret cognatio ratione Baptismi præteriti; nihil autem tale afferendum est, si non inveniatur statutum positivè in jure.

369. §. 23. Si infidelis baptizet aut levet infantem hominis fidelis, *Palud. Tolet. Rosel. alique cum Aversa §. Quinto.* dicunt, uti antè, contrahi cognationem in actu secundo ex parte ho-

hominis fidelis, & in actu primo ex parte infidelis: sed iterum probabilius contradicunt S. Th. Valent. Navar. alique §. præced. citati pro secunda sententia, ob rationes ibi datas.

Q. 68. An Catholicus possit esse Patrinus infantis hæretici à Prædicante baptizandi. R. Lym. Tann. Gob. t. 2. n. 565. & Busenb. supra absolute affirmant fieri posse ob piam & notabilem utilitatem, quia Patrinus per hoc tantum proficitur, quod puerum suscipiat in curam suam instruendum in verâ fide, facitque saltem hanc ceremoniam catholicè observari: Castrop. F. Lugo, Tamb. c. 4. §. 2. n. 8. id admittunt, si fiat ex gravi metu, & protestetur se omnia velle secundum morem Ecclesiæ Romanæ. E contra Navar. Azor, Less. in Auct. v. Baptismus casu 1. Verjuys t. 6. a. 8. negant unquam licere, tum quia multæ interrogationes dissonæ à catholicâ fide ab ipsis exiguntur, tum etiam quia est tacita approbatio ritus ipsorum. Itaque videtur distinguendum, nam si revera hæc ita exigantur, ut prudentum iudicio censeatur approbari ritus acatholicus, patet non licere, cum hæc sint intrinsecè mala; si autem ista absint, uti ordinariè videntur abesse in Germania, dicendum est licere.

Q. 69. Quid addendum sit circa admissionem Patrimi hæretici. R. seqq.

§. 1. Peccat, qui rogat hæreticum, ut sit Patrinus catholici infantis, tum quia petit esse instructorem in fide, qualis hic & nunc esse non potest, nisi in fide mala; tum etiam quia petit, quod non potest ab hæretico fieri sine peccato, nam talis proxima & propriè dicta communicatio

catio in rebus sacris est interdicta hæretico. Gob.
t. 2. n. 364.

372. §. 2. Quamvis Parentes, secundum dicta n.
350., cogerentur infantem mittere, aut permit-
tere baptizari à Prædicante, tamen addere de-
bent patrinum Catholicum, tum quia si adhi-
beatur hæreticus, hic mortuis parentibus peter
infantem educandum in suis erroribus, quod
tenentur præcavere parentes; tum etiam ideo,
quia baptizati ritu hæretico & levantibus solis
patrinis hæreticis exponuntur periculo sequen-
di hæresin, nam per fraudem ipsis imponitur,
quasi in Baptismo professi sint & jurâint fidem
illam.

373. §. 3. Ubique & à quocunque baptizetur
infans, Authores apud Gob. n. 559. & cum Verj.
a 9. communissimè docent admitti non posse
patrinum hæreticum, tum quia hæreticus est in-
capax illius officii, tum quia proles objiceretur
periculo perversionis, ut antè dictum est. Pu-
tat quidem Laym. licere in Germania, quando
adea gravis causa vel necessitas; consentit Ca-
strop., si alioquin nasceretur gravis offensio, aut
parentes facerent infantem deferri ad Prædi-
cantem, sed adhuc contradicunt Tann. alique
communius, dicentes esse intrinsecè malum.
Dux tamen praxes licitæ sunt: prima est Tann.
& Gob. n. 560., ut baptizans in tali necessitate
omittat omnia, quæ patrinum concernunt, &
infantem baptizatum reddat obstetrici. Altera
est aliorum in quibusdam urbibus acatholicis
usurpata, ut baptizans, præter hæreticum, desi-
gnet alium Catholicum ex voluntate parentum,
qui puerum tæget assistente hæretico quasi ad
hono-

honorum, & tum inscribat libro baptismali verum patrinum Catholicum; notet autem hæreticum fuisse tantum resem: Quod si nullum timeatur incommodum, melius est omittere omnino patrinum, quam adhibere hæreticum, quia præceptum adhibendi tum tantum obligat, quando potest haberi idoneus. *Tamb. c. 4. §. 2. n. 6.*

Denique Parochus baptizans utiliter facit, 1. Si adstantibus breviter explicet significationem ceremoniarum. 2. Si moneat parentes, imprimis ne infantes faciant secum in lecto cubare ante unum vel alterum annum, quia periculum est in somno opprimendi vel suffocandi: deinde ne committant improbis nutribus, vel postea hæreticis Magistris: præterea prolibus adultioribus significant diem Baptismi, tum ut sciant ætatem suam, tum etiam ut illum diem pie celebrent, more Majorum. Baptizaturus autem ante omnia formet intentionem faciendi, quod Christus instituit, vel quod facit Ecclesia.

C A P U T II.

De Confirmatione.

D U B I U M I.

Quid sit, & quæ ejus materia & forma.

Resp. I. Confirmatio est unctio Chrismatis 374. sub præscripta forma verborum, in fronte baptizati, ab Episcopo; quæ is ex Christi institutione, gratiæ augmentum & robur accipit. »

Resp. II. Materia ejus remota essentialis est Chrisma, confectum ex balsamo & oleo olivarum,

rum,